

РЕШЕНИЕ

№ 1888

гр. Плевен, 23.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, VIII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и осми ноември през две хиляди двадесет и
втора година в следния състав:

Председател: Ана Ив. И.

при участието на секретаря ВЕЛИСЛАВА В. ВАСИЛЕВА
като разгледа докладваното от Ана Ив. И. Гражданско дело №
20214430107510 по описа за 2021 година

Производството по делото е образувано по предявени от Н. М. Н.,
ЕГН *****, с настоящ адрес: гр. Плевен, ул. „***“ № 12, ет. 3, ап. 10 и
Д. Г. Н., с ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ж.к. *** № 3, 374,
ап. 5 срещу *** АД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***,
представявано от П.Д. и Д.Ш. иск с правно основание: чл. 124 от ГПК във
вр. с чл. 143 от ЗЗП, вр. с чл. 26 от ЗЗД, във вр. с чл. 366 от ЗЗД с искане за
прогласяване на нищожността на чл. 3, ал. 3 и ал. 5, на чл. 6, ал. 3, на чл. 12 и
на чл. 18, ал. 2 от Договора за кредит, като неравноправни клаузи по смисъла
на ЗЗП или в условията на евентуалност да се прогласи нищожност на
основание чл. 26 от ЗЗД поради накърняване на добрите нрави; да се
прогласи на основание чл. 366 от ЗЗД и ЗЗП за нищожни всички сключени
допълнителни споразумения или в условията на евентуалност сключените с
*** АД допълнителни споразумения, поради липса на съгласие.

В обстоятелствената част на ИМ се излага, че на 16.10.2007г. ищците
в качеството им на кредитополучатели са сключили с „***“ АД (*** АД),
като кредитодател, договор за кредит, обезпечен с ипотека с номер HL 26154,
по силата на който им е отпуснат кредит в евро за закупуване на 2 бр.
апартаменти и едно студио в гр. София в размер на 260000 евро при годишен
лихвен процент в размер на БЛП за жилищни кредити в евро, намален с 0,35

пункта. Сочи се, че към момента на сключване на договора БЛП на банката за жилищни кредити в евро е бил в размер на 6,35%. Твърди се, че съгласно чл. 3, ал. 5 от Договора, базовият лихвен процент на банката не подлежал на договаряне и промените в него ставали незабавно задължителни за страните. Излага се, че Банката уведомявала кредитополучателя за новия размер на БЛП и датата, на която той е в сила чрез обявяването им на видно място в банковите салони. Сочи се, че съгласно чл. 4, ал. 3 в случай, че по време на действие на настоящия договор, Банката промени БЛП за жилищни кредити, размерът на погасителните вноски, определен в ал.1 се променя автоматично, в съответствие с промяната, за което Кредитополучателят с подписване на настоящия договор, дава своето неотменимо и безусловно съгласие. Твърди се, че съгласно чл. 3, ал. 3 от Договора „при просрочие на дължимите погасителни вноски както и при предсрочна изискуемост на кредита, кредитополучателят дължи лихва в размер на сбора от лихвата за редовна главница, договорена за съответния период на издължаване на кредита, съгласно ал. 1, плюс наказателна надбавка от 10 пункта. Излага се, че съгласно чл. 6, ал. 3 „в случай, че по време на действие на процесния договор банката промени БЛП за жилищни кредити, размерът на погасителните вноски, определен в ал. 1 се променя автоматично, в съответствие с промяната, за което Кредитополучателят, с подписване на настоящия договор, дава своето неотменно и безусловно съгласие. Сочи се, че съгласно чл. 12 от Договора, „банката запазва правото си по време на действие на настоящия договор да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които БПБ АД прилага при операциите си, като Измененията в тарифата влизат в сила от деня на приемането им от компетентните банкови органи и са задължителни за страните по настоящия договор. Твърди, че съгласно чл. 18, ал. 2 от Договора „при неиздължаване на три последователни месечни погасителни вноски, изцяло ши частично, целият остатък от кредита се превръща в предсрочно и изцяло изискуем, считано от датата на падежа на последната вноска. Изискуемостта настъпва без да е необходимо каквото и да е волеизявление на страните. Излага се, че по информация от Покану-уведомление от ****“ АД, получена от ищите на 21.01.2021 г., кредиторът е прехвърлил вземането си по Договора на „****“ АД (*** АД) на дата 06.12.2007г. Сочи, че за това прехвърляне на вземането, Банката не ги е уведомила. Твърди, че дружеството цесионер е влято в „****“ АД, с ЕИК ***,

което дружество през 2020г. се е вляло в ****“АД, съгласно справка от ТР. Сочи, че тъй като ****“ АД е правопреемник на цесионера по договорите за цесия то именно Банката е надлежен ответник. Излага се, че затрудненост на ищците да изплащат нарастващия дълг, поради едностранна промяна на лихвения процент от страна на Банката, са сключвани допълнителни споразумения към основния Договор, предлагани от Кредитора с цел да облекчат положението на Кредитополучателите, но които на практика са довели до обратния ефект. Сочи се, че в случая, не се постига облекчаване изпълнението на задълженията на длъжниците, а се утежнява тяхното състояние чрез олихвяване на изтекли лихви, каквото е налице при увеличаване на главницата посредством прибавяне на просрочени задължения за лихви, върху които от своя страна се начислява възнаградителна лихва. Твърди се, че от процесната покана – уведомление са разбрали, че на 25.01.2013 г. вземането е върнато обратно към Банката с договор за цесия от 25.01.2013г. Излагат и, че за това прехвърляне са уведомени чак на 21.01.2021 г. с цитираната покана от страна на Банката, а не на цесионера по договора за цесия, с което е обявена и предсрочна изискуемост на вземането по кредита. Счита, че клаузите на чл. 3, ал. 3 и ал. 5, на чл. 6, ал. 3, на чл. 12 и на чл. 18, ал. 2 от Договора за нищожни поради противоречие с разпоредбите на Закона за защита на потребителите, а именно на чл. 143 от ЗЗП и чл. 26 от ЗЗД. Твърди, че в чл. 143 от ЗЗП, законодателят е установил характеристиките на неравноправната клауза- всяка договорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на страните по сделката, като позволява на търговеца да променя едностранно условията на договора въз основа на непредвидено в него основание /т. 10 от същата разпоредба/ или му дава право да увеличи цената на услугата без потребителя да има право да се откаже от договора /т.12 от същата разпоредба/. Сочи, че санкцията при наличие на такава уговорка е установена в нормата на чл.146 от ЗЗП. където законодателят е предписал нищожност на неравноправните клаузи в договорите с изричното изключение - освен ако не са индивидуално договорени, каквото индивидуално уговаряне в настоящия случай счита, че не е налице. Излага, че считано, от момента на сключване на договора индексът EURIBOR, компонента при определяне на БЛП бележила траен и последователен спад, като променливите стойности на индекса не били взети

предвид от банката - ответник при изчисляване на дължимата от кредитополучателите лихва, а напротив, банката била променяла едностранно лихвения процент по кредита и то в посока само покачване. Твърди, че клаузата на чл. 3, ал. 5 от Договора не предвижда възможност за реципрочно намаляване на лихвата при понижение на борсовия индекс EURIBOR, приложим при определяне на БЛП при кредити в евро, а същото е поставено само на субективната преценка на съконтрахента - банкова институция, което по естеството си създавала значително неравновесие между страните по кредитното правоотношение. Излага, че в клаузата не било предвидено и право на потребителя да се откаже от договора в случай на несъгласие с извършеното едностранно увеличение, поради което клаузата се явявала нищожна. Сочи, че с процесните разпоредби е уговорено промяната на лихвения процент, на погасителните вноски, на Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните да се решава еднолично от банката, за което кредитополучателят бива само уведомяван. Излага, че действително чл.144. ал. 3 т. 1 от ЗЗП допуска клаузи за едностранно изменение на цената на договора - в случая възнаградителната лихва и таксите поради външни причини, които не зависят от търговеца, а са породени от въздействието на свободния пазар и/ или от държавния регулатор, но счита, че се визират сделките с ценни книжа, финансови инструменти и други стоки. Твърди, че в практиката на ВКС и задължителната практика на СЕС е възприето, че една клауза е сключена във вреда на потребителя, когато тя не е формулирана по ясен и недвусмислен начин, като потребителят следва предварително да е получил достатъчно конкретна информация как търговецът на финансови услуги може едностранно да промени цената, за да може той на своя ред да реагира по най-уместния начин. Излага, че в процесния договор не е записано кое точно налага едностранната промяна на БЛП и как е определен този размер от Банката, не била ясна методологията, създадена от Банката-кредитор, по която последната определяла цената. Сочи, че в постоянната съдебна практика по Директива 93/13. се приемало, че въведената с директивата система за защита се основава на идеята, че потребителят е в положението на по-слабата страна в отношенията с продавача или доставчика от гледна точка на информираност - положение, което го принуждава да се съгласява с установените предварително от продавача или доставчика условия, без да може да повлияе на съдържанието им /така решения по делата

С- 240/98, С-168/05, С-484/08 и др./. Твърди, че в случаите, в които търговецът използва това и се стига до приемането от потребителя на предварително установени условия, които в негова вреда създават неравновесие между правата и задълженията на страните, безспорно се нарушават изискванията за добросъвестност при сключване на договорите. Излага, че съгласно практиката на ВКС методът на изчисляване на съответния лихвен процент трябва да съдържа ясна и конкретно разписана изчислителна процедура, посочваща вида, количествените изражения и относителната тежест на всеки от отделните компоненти - пазарни индекси и/или индикатори. Сочи, че съобразно правната природа на договора за банков кредит, безспорна е и необходимостта от постигнато между страните съгласие за начина на формиране на възнаграждението на кредитодателя, т.е. да е налице конкретна формула за определяне на възнаградителната лихва - съществен елемент от съдържанието на този вид банкови сделки. Сочи, че когато потребителят не е получил предварително достатъчно конкретна информация за начина, метода, по който кредитодателят може едностранно да промени цената на доставената му финансова услуга, както и когато методологията, създадена от банката - кредитор, например с нейни вътрешни правила, не е част от договора за кредит, банката не може да се счита за добросъвестна по смисъла на общата дефиниция за неравноправна клауза по чл. 143 ЗЗД, за да е приложимо правилото на чл. 144. ал. 3, т. 1 ЗЗД. Счита, че предвид неравноправния характер на процесните клаузи Банката не е имала право да променя едностранно размера на БЛП, съответно на месечните погасителни вноски, нито на Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които БПБ АД. Сочи, че измененията не могат да се противопоставят и да обвържат насрещната страна, поради което следвало дългът да се изчислява съобразно първоначално уговорените условия. Твърди, че на клаузата на чл. 3. ал. 3 от Договора е нищожна на основание чл. 26, ал.1, предл. 3 от ЗЗД. Излага се, че неустойката се начислявала без ограничение във времето, което представлявало средство за неоснователно обогатяване на Банката и като такава не изпълнявала функциите, които законодателят е определил в чл. 92, ал. 1 от ЗЗД обезпечителна и обезщетителна функция. Сочи, че в настоящия случай размерът на лихвата (компонент при образуването на наказателната лихва), е в размер на сбора от лихвата за редовна главница, договорена за съответния период на

издължаване на кредита, съгласно ал. 1, плюс наказателна надбавка от 10 (десет) пункта, което означавало, че към момента на подписване на Договора наказателната лихва била в размер на 16%. Счита, че в случай наказателната лихва, определена в такива размери без да бъде установена горна граница за нея е нищожна поради противоречие с добрите нрави и явно несправедлива. Твърди, че така уговорена неустойката противоречи на присъщите и обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. Навежда доводи, че определената изцяло от банката методика на изчисляване на неустойка в размер, многократно завишен спрямо обезщетението, дължимо за евентуално предвидимите от забавата вреди, води до извод, че неустойката излиза извън присъщите с оглед разясненията, дадени в т.3 на ТР №1 от 15.06.2010 г., по т.д.№1/2009 г. на ОСТК на ВКС обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, поради което като нарушаваща добрите нрави, създавала и значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя на услугата, като потребителят е задължен да заплати необосновано висока неустойка. Сочи, че размерът на лихвата при евентуална предсрочна изискуемост на главницата по кредита, към момента на подписване на договора, се равнявала на сумата от 113,97евро на ден, което означавало, че при хипотетично неплащане на кредита в рамките на три години тази неустойка би била около 124 800 евро, което от своя страна води до необосновано висок размер на неустойката, излизащ извън присъщите и функции. Излага, че за определяне размера на наказателната лихва, Банката използвала като компонента основната лихва по кредита, която от своя страна била образувана въз основа на неравноправна клауза по Договора. Твърди, че процесния договор е нищожен на основание чл. 146, ал.1 от ЗПП поради противоречие с чл. 143, ал.1, т. 5 от ЗПП. Излага, че клаузата за неустойка е нищожна доколкото задължавала потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка.Сочи, че същата не е била уговорена индивидуално, тъй като това било клауза, която банките представяли на всички свои потенциални клиенти. Твърди, че това важало за целия договор, тъй като той се изготвял от банката предварително и поради това потребителят нямал възможност да влияе върху съдържанието му. Излага, че в конкретния случай клаузата на чл. 3, ал. 3 от Договора е в разрез с принципа на добросъвестност и създавала значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя,

като потребителят бил задължен да заплати необосновано висока неустойка при евентуално неизпълнение на договорните му задължения. Счита, че подобен тип лихва единствено водило до неоснователно обогатяване на ответното дружество, поради което и клаузата нарушавала принципите на добросъвестността и справедливостта, водещо и до нейната нищожност. Твърди и, че клаузата на чл. 18, ал. 2 от Договора е нищожна, като неравноправна по смисъла на чл. 143, т.19 ЗЗП. Излага, че уговорката, че при допусната забава на три последователни месечни вноски, изцяло или частично, целия остатък от кредита се превръща в предсрочно и изцяло изискуем е нищожна и дава възможност на банката да обяви кредита за предсрочно изискуем при забава на плащанията на каквато и да е било, макар и незначителна с оглед на интереса на кредитора част от дължимите главница и/или лихвата. Сочи, че тази уговорка е във вреда на потребителя, като води до несъответствие на клаузата с общото изискване за добросъвестност, предвид двустранния възмезден характер на договора, както и до значително неравновесие между правата и задълженията на страните. Навежда доводи и, че всички допълнителни споразумения, сключени с „****“ АД и „****“ АД са нищожни на основание чл. 366 от ЗЗД във връзка с чл. 26 във връзка с чл. 10, ал. 3 от ЗЗД и чл. 143, ал.2, т. 2 от ЗЗП. Излага, че на ищците е опусната сума в размер на 260000евро - главница. Сочи, че съгласно подписаните в последствие допълнителни споразумения, чието сключване се е наложило поради затрудненост на кредитополучателите да обслужват нарастващия размер на кредита, главницата стремглаво нараствала, като към датата на депозиране на ИМ усвоената главница е в размер на 300 552,56 евро. Твърди ,че по силата на Допълнителните споразумения главницата по кредита е "преоформена", като всички дължими от кредитополучателите плащания във връзка с кредита, в това число просрочените главница, лихви и такси по договора били служебно преоформени от банката чрез натрупването им към редовната усвоена и непогасена част от главница по първоначално предоставения кредит. Сочи, че в резултат от това преоформяне размерът на усвоената по кредита главница е нараснал със сума в общ размер от 40552,56 евро. Излага, че съгласно константната практика на ВКС относно такива допълнителни споразумения към договор за кредит, за прибавяне към размера на редовната главница на просрочени задължения, върху които се начислява възнаградителна лихва е точно анатоцизъм по смисъла на чл. 10 ал. 3 от ЗЗД,

който е допустим само при уговорка между търговци на основание чл. 294. ал. 1 от ТЗ. Счита, че всички сключени допълнителни споразумения са недействителни, тъй като всяка сключена спогодба върху непозволен договор била нищожна на основание чл. 366 от ЗЗД. Твърди, че сключените допълнителни споразумения не навеждали на извод за индивидуално договаряне при сключването на договора. Излага, че ищците не са подписали доброволно допълнителните споразумения към процесния договор за кредит, тъй като не са имали избор, защото за всички е ясно, че банката е по-силната страна в правоотношението с кредитополучателите. Твърди, че волята на кредитополучателите е била без значение в хода на преговори за предоговаряне плащането на кредита, тъй като те не били в позиция да договарят конкретни условия, а единствено да подпишат предложената им бланка на договор и то поради промяна на икономическите условия в неговата сфера, водещи до невъзможност за редовно или цялостно обслужване на отпуснатия му кредит. Сочи се, че с допълнителните споразумения са предвидени и извършени два вида капитализиране на дълга чрез прибавяне към размера на редовната главницата на просрочените задължения за главници, лихви и такси, в резултат на което сумата за редовна, с ненастъпил падеж главница, се е увеличавала с всяко следващо споразумение. Излага се, че първата капитализация била към момента на сключване на споразумението, когато просрочените неплатени задължения за главница, лихви и такси към датата на подписването му са прибавени към размера на редовния дълг, в резултат на което редовната главница се е увеличила. Твърди, че втората капитализация била свързана с уговорените така наречени "облекчени периоди", при което за 12- месечен период, се отлагана плащане на дължимата лихва, като след изтичане на срока настъпвал падежа на отложената лихва и ако тя не била заплатена, банката прибавяла тази лихва към главницата и тя се превръщала в главница като част от дълга, която се олихвявала отново с договорни и наказателни лихви. Счита, че всички допълнителни споразумения, сами по себе си са нищожни на осн. чл.26 ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл.10 ал.3 от ЗЗД. Излага, че нищожни са всички уговорки, с които е Увеличената главница и е заложена в новите погасителни планове и върху нея са начислявани договорна и наказателна лихва, в резултат на което е налице прибавяне на изтекла лихва към главницата и повторното ѝ олихвяване с уговорената договорна и наказателна лихва, което

представлявало анатоцизъм. Навежда доводи, че чрез прибавянето на просрочените вноски за главница, лихви и такси към главницата с ненастъпил падеж, банката отново олихвявала вече олихвената просрочена главница, както и лихвите и таксите, което водило до значително увеличение крайният размер на цената, на предоставената от банката услуга, явно превърнала се в непосилна за плащане от тях. Излага, че дори и да е номинално прибавено към главницата, по своето основание вземането за лихви продължава да е вземане за лихви, тъй като по произход то нямало нищо общо с първоначалното договорно основание, на което вземането за главница е възникнало. Сочи, че щом вземането за изтекли лихви е било променено на главница, върху която се начислявали лихви, е налице анатоцизъм, което водило до нищожност на споразуменията за "служебно преоформяне" на дълга на основание чл.26, ал.1 ,предл. 1-во, във вр. чл.10, ал.3 ЗЗД. Поради изложеното счита, че уговорките в споразуменията, в резултат на които има капитализация, са нищожни и не могат да намерят приложение в отношенията на страните, съответно не следва да се взимат предвид при определяне на размера на дълга. Твърди и, че допълнителните споразумения са нищожни, и поради факта, че клаузите, които съдържат са определени въз основа на неравноправни клаузи в първоначалния договор. Излага, че размерът на главницата съгласно споразуменията е определен като сбор от първоначално дължима главница, и просрочена към момента на подписване на споразумението главница и лихва, просрочени такси, т.е. налице е увеличаване на главницата в следствие на просрочената лихва. Сочи, че лихвата е формирана на база на чл. 3, ал. 5 от Договора за кредит, в следствие на неколккратно увеличение на лихвения процент, която клауза, счита за нищожна поради гореизложените причини. На същите основания считат и, че размерът на наказателната лихва, съгласно Споразуменията е формиран на база чл. 3, ал. 3 от Договора за нищожна. Твърди, че размерът на вземането на кредитора, съгласно Допълнителните споразумения, както и размерът на бъдещите възнаградителни лихви и лихви за забава, се основава на приложението на нищожните клаузи на чл. 3, ал. 3 и 5, чл. 5, ал. 3 и чл. 12 от Договора за кредит. Излага и, че Допълнителните споразумения са неравноправни по смисъла на чл. 143, ал.2, т. 2 от ЗЗП, защото с тях се изключват или ограничават правата на потребителя - кредитополучател да се позове на изтекла погасителна давност, произтичащи от чл.110 и чл.111 от

ЗЗД, по отношение на търговеца или доставчика при пълно или частично неизпълнение или неточно изпълнение на договорни задължения. Сочи, че с Клаузи за капитализация на вноски за лихви и такси, Банката на практика заобикаляла разпоредбите на чл. 110 и чл.111 от ЗЗД. Твърди и ,че съгласно чл. 99 ЗЗД цесионерът придобива само едно вече възникнало вземане, но не замесва кредитора като страна по договора за кредит и поради това няма правомощия да променя неговите условия, дори ако цесията е била надлежно съобщена на длъжниците по реда на чл.99, ал.4 от ЗЗД. Излага се, че в допълнителните споразумения се реферира към БЛП на Кредитора за жилищни кредити. Сочи и, че *** АД не са кредитна институция и нямат право да предоставят ипотечни кредити, също така нямат право да променят условия по кредита, позовавайки се на клаузата на чл. 3, ал. 5 от Договора каквото е ставало по договора. Твърди и, че е налице нищожност поради липса на съгласие. Счита че Договорът за цесия от 06.12.2007г., не е произвел действие по отношение на тях, тъй като не им е надлежно съобщен от предишния кредитор. Излага, че след като длъжниците са подписали допълнителните споразумения, без да отразят писмени възражения, не може да се обоснове извод, че те са знаели за цесиите, след като са договаряли с цесионера, въпреки, че цесията не им е била съобщена от предходния кредитор. Сочи, че въведеното от законодателя изискване е съобщението за прехвърлянето на вземането да бъде извършено именно от стария кредитор и само това уведомяване ще създаде достатъчни сигурност за длъжника за извършената замяна на стария му кредитор с нов и ще обезпечи точното изпълнение на задълженията му, т. е. изпълнение спрямо лице, което е легитимирано по смисъла на чл. 75. ал. 1 ЗЗД. Поради изложеното намира, че правно релевантно за действието на цесията е единствено съобщението до длъжника, извършено от цедента (стария кредитор), но не и съобщението, извършено от цесионера (новия кредитор). Твърди, че обстоятелството, че между тях и цесионера *** АД са подписани множество допълнителни споразумения не е доказателство, че цесията им е надлежно съобщена от цедента, в качеството му на кредитор по Договора за кредит, нито, че същите изобщо са узнали за нея. Излагат, че не са разбрали, че подписват допълнителните споразумения с цесионер, а не с Банката, тъй като видно от тяхното съдържание, "****" АД е представлявано от пълномощници, които са представлявали и Банката. Сочи, че правените от тях погасителните вноски

са правени в клон на банката по една и съща сметка за целия период от отпускане на кредита до предявяване на исковете по настоящото дело. Поради изложеното намира, че поради липсата на съгласие както цесията, така и всички допълнителни споразумения не са произвели действие по отношение на тях и не са довели до промяна в условията на сключения със същите Договор за банков ипотечен кредит. Счита, че в случая *** АД не е действал и като пълномощник на Банката, поради което всички допълнителни споразумения са недействителни, като сключени с лице, което не е страна по договора за кредит и няма представителни пълномощия по отношение на кредитодателя. Поради изложеното моли съда да уважи предявения иск и да му присъди разноски.

В проведеното по делото о.с.з. процесуалния представител на ишците моли съда да уважи предявения иск и да му присъди разноски.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е упражнил правото си да депозира отговор на ИМ. Оспорва изцяло предявените искове. Счита същите за недопустими, а в условията на евентуалност и за неоснователни. Твърди, че ишците нямат правен интерес да водят настоящия иск, доколкото на 24.09.2021 г. против тях от страна на ответната банка е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 79 и чл. 86 от ЗЗД във връзка с чл. 430 от ТЗ за присъждане в полза на банката-ищец по същия на всички дължими от тях суми по същия Договор за кредит за покупка на недвижим имот № НБ26154 от 16.10.2007 г., които вземания на банката са обявени за изцяло и предсрочно изискуеми поради неизпълнение на основното задължение на настоящите ишци за своевременно и надлежно погасяване на паричните им задължения по договора, за което е образувано гр.д. № 11642 / 2021 г. по описа на СГС, 1-29 състав. Излага се, че в рамките на това по-рано заведено исково производство, по силата на чл. 7, ал. 3 от ГПК всички оспорени в настоящото съдебно производство договорни клаузи от основния договор и допълнителните споразумения към него, ще бъдат проверени за тяхната валидност и равноправност, съобразно въведеното през 2019 г. засилено служебно начало по правни спорове с потребители. Ако съдът намери, че предявения иск е допустим, то намира същия за неоснователен. Не оспорва факта, че между страните по делото е налице облигационна връзка - кредитно правоотношение по силата на сключен Договор за кредит за покупка на недвижим имот (и други разплащания) от 16.10.2007 г. и всички 8

допълнителни споразумения към него, както и, че разрешеният и отпуснат размер на кредита е 260 000,00 евро, която сума реално е била получена и усвоена от ищците на 26.10.2007 г. съобразно предназначението на кредита. Излага, че за обезпечаване вземанията на банката-кредитор по кредита е била учредена договорна ипотека върху трите недвижими имоти, закупени с кредитния лимит, съгласно Нотариален акт № 137, том II, рег. № 4689 от 17.10.2007 г., нот. дело № 304 / 2007 г. на нотариус с рег. № 526 от Нотариалната камара, чието вписване е подновено на 04.10.2017 г. Сочи и, че безспорен между страните е и фактът, че първоначално уговореният между тях лихвен процент при отпускането на кредита в евро е бил Базовият лихвен процент на банката за жилищни кредити в евро (или по-долу и само „БЛП за евро“), чиято стойност към момента на сключване на договора е 6,35 %, намален 0,35 пункта, или общо 6,00 % (към датата на сключване на договора), който размер е бил променян многократно по взаимно съгласие на страните, изразено в подписаните между тях 8 допълнителни споразумения към договора за кредит. Твърди и, че не е спорно между страните също, че паричната сума на уговорения ипотечен кредит е била реално отпусната от банката и преведена по банкова сметка на ищцата Д. Н., т.е. кредитът е бил усвоен в евро на 26.10.2007 г., съобразно неговото предназначение. Излага, че безспорно е също, че размерът на месечната вноски, в частта ѝ за дължимата лихва, е променяна от банката според предвидената в чл. 3, ал. 5 и чл. 6, ал. 3 от договора за кредит, възможност за промяна на променливата база на приложимия лихвен процент, като в случая това е станало тридесет пъти: на 26.05.2008 г. повишаване на БЛП за евро от 6,35 % на 6,70 %; на 26.07.2008 г. повишаване на БЛП за евро от 6,7 % на 7,2 %; на 16.10.2008 г. повишаване на БЛП за евро от 7,2 % на 7,95 %; на 26.08.2009 г. намаление на ГЛП от 7,6 % на 4,13 % (фиксиран); на 26.08.2010 г. повишаване на БЛП за евро от 7,95 % на 8,2 % при намаление на договорната отстъпка от -0,35 пункта на -0,23 пункта; на 15.06.2011 г. повишаване на БЛП за евро от 8,2 % на 8,57 % при увеличение на договорната отстъпка от -0,23 пункта на -0,35 пункта; на 10.10.2011 г. намаление на ГЛП от 8,22 % на 5,47 % (фиксиран); на 10.10.2012 г. намаление на БЛП за евро от 8,57 % на 8,2 % при договорна надбавка от 0,09 пункта; на 10.11.2012 г. намаление на ГЛП от 8,29 % на 5,35 % при запазване на БЛП и увеличение на договорната отстъпка до -2,85 пункта; на 10.11.2013 г. повишаване на ГЛП от 5,35 % на 8,64 % при

запазване на БЛП и договорна надбавка от 0,44 пункта; на 10.12.2013 г. въвеждане на нов референтен индекс „Прайм“ за евро от 5,2 % (намаление в сравнение с БЛП за евро от 8,2 %) при договорна надбавка от 1,16 пункта; на 25.07.2014 г. повишаване на ГЛП при запазване на индекс „Прайм“ за евро (от 5,2 %) и увеличение на договорна надбавка от 1,16 пункта на 3,73 пункта; на 10.08.2014г. намаление на индекс „Прайм“ за евро от 5,2 % на 4,55 % при договорна отстъпка от -1,44 пункта; на 10.01.2015 г. намаление на индекс „Прайм“ за евро от 4,55 % на 3,8 % при запазване на договорна отстъпка от -1,44 пункта; на 10.02.2015 г. повишаване на ГЛП при запазване на индекс „Прайм“ за евро на 3,8 % при увеличение на договорната надбавка на 5,17 пункта; на 10.07.2015 г. намаление на индекс „Прайм“ за евро от 3,8 % на 3,00 % при запазване на договорната надбавка (5,17 пункта); на 10.08.2015 г. въвеждане на нов референтен индекс „6-месечен Euribor“ за евро от 0,049 % при намаление на договорната надбавка от 5,17 пункта на 2,944 пункта; на 10.02.2016 г. намаление на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от 0,049 % на -0,053 % при запазване на договорната надбавка от 2,944 пункта; на 10.08.2016 г. намаление на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,053 % на -0,19 % при запазване на договорната надбавка от 2,944 пункта; на 10.02.2017 г. намаление на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,19 % на -0,234 % при запазване на договорната надбавка от 2,944 пункта; на 10.08.2017 г. намаление на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,234 % на -0,273 % при запазване на договорната надбавка от 2,944 пункта; на 10.01.2018 г. повишаване на ГЛП при запазване на индекс „6-месечен Euribor“ за евро на -0,273 % и увеличение на договорната надбавка от 2,944 пункта на 4,944 пункта; на 12.02.2018 г. повишаване на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,273 на -0,271 % при запазване на договорната надбавка от 4,944 пункта; на 11.02.2019 г. повишаване на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,271 на -0,236 % при запазване на договорната надбавка от 4,944 пункта; на 12.08.2019 г. намаление на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,236 на -0,342 % при запазване на договорната надбавка от 4,944 пункта; на 10.02.2020 г. повишаване на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,342 на -0,329 % при запазване на договорната надбавка от 4,944 пункта; на 10.08.2020 г. намаление на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,329 на -0,33 % при запазване на договорната надбавка от 4,944 пункта; на 21.01.2021 г. намаление на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,33 на -0,533 % при

запазване на договорната надбавка от 4,944 пункта; на 16.07.2021 г. повишаване на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,533 на -0,513 % при запазване на договорната надбавка от 4,944 пункта; и на 18.01.2022 г. намаление на индекс „6-месечен Euribor“ за евро от -0,513 на -0,534 % при запазване на договорната надбавка от 4,944 пункта. Излага, че видно от тези данни, както и от текстовете приложените допълнителни споразумения, съгласно чл. 4 и чл. 5 от допълнително споразумение от 25.11.2013 г. е въведен нов начин и нова променлива компонента за изчисляване на приложимия лихвен процент чрез договаряне на референтен индекс „Прайм“ в сбор със съответна надбавка или намаление/отстъпка, а съгласно чл. 4 и чл. 5 от допълнително споразумение от 20.07.2015 г. начинът и променливата компонента за изчисляване на приложимата договорна възнаградителна лихва отново са променени и договорени индивидуално чрез въвеждане на индекса „EURIBOR“ в сбор със съответната надбавка или отстъпка. Поради изложеното счита, че твърдението на ищците, че приложимата към определянето на променливия компонент на лихвата методика не е включвала и възможност за намаляване на този компонент, не отговаряла на истината, а дори напротив - такова намаление е било реално и е осъществявано 15 пъти за срока на договора до момента. Оспорва всички останали правни доводи и фактически твърдения на ищците, на които последните основават претенциите си за наличие на евентуално твърдяни за неравноправни клаузи от сключения между тях и ответна банка Договор за кредит и всички 8 допълнителни споразумения към него, като ги счита за неверни, неоснователни и недоказани. Оспорват твърдението, че ищците са имали качеството на потребители при подписването на процесния договор за кредит, тъй като с исковата молба не са представени никакви доказателства, че кредитът е използван за задоволяване на лични потребителски нужди, а дори напротив налице са доказателства в образната насока. Счита, че фактът, че договорът е подписан от физически лица не води до извод, че те са действали като потребители. Навежда доводи, че банковият кредит е използван от ищците за търговски цели във връзка с търговската дейност на ищеца като: търговец-физическо лице - ЕТ „****“ с БУЛСТАТ: ***; съдружник и управител в „****“ ООД с ЕИК; 131248347; акционер и изп. директор в „****“ АД с ЕИК: ***; съдружник и предходен управител в „****“ ЕООД с ЕИК: ***; съдружник и управител в „****“

ООД с ЕИК: ***; съдружник и предходен управител в „****“ ЕООД с ЕИК: ***; бивш съдружник и бивш управител в „****“ ЕООД с ЕИК: ***; бивш управител и съдружник в „****“ ЕООД с ЕИК: ***; бивш управител и едноличен собственик на капитала в „****“ ЕООД с ЕИК: *** и бивш управител и съдружник в „****“ ЕООД с ЕИК: ***. Излага, че нито посоченият в ИМ адрес на ищеца Н. Н., нито постоянният адрес на ищцата Д. Н. съвпадат с адресите на закупените с процесния кредит недвижими имоти, поради което счита, че те са закупени с търговска цел, а именно да бъдат отдавани под наем. Поради изложеното намира, че процесния кредит е използван от ишците за целите на тяхната търговска или професионална дейност от което следва, че не могат да се ползват от предвидената от ЗЗП потребителска защита. Що се касае за искането за прогласяване нищожността на клаузите на чл. 3, ал. 5, чл. 6, ал. 3 и чл. 12 от договора за кредит, касаещи евентуалната едностранна възможност за банката кредитор да променя приложимия лихвен процент по кредита, счита следното: 1. че по договора за кредит е постигнато съгласие за прилагане на променлива лихва, поради клаузите на чл. 3, ал. 5; чл. 6, ал. 3 и чл. 12 от договора за кредит не били неравноправни. Излага, че страните са постигнали съгласие за усвоения кредит кредитополучателите да заплащат годишна лихва в размер на сбора на БЛП на ответника за жилищни кредити в евро, валиден за съответния период на начисляване на лихвата, минус договорна отстъпка, първоначално в размер на - 0,35 пункта. Сочи, че не е налице нито една от хипотезите, посочени в чл. 143, т. 10 и г. 12 от ЗЗП, като ответното дружество е действало съобразно постигнатите обща воля и съгласие на страните за начина, по който ще протекат взаимоотношенията им. Твърди, че методологията за определяне на БЛП е свободно достъпна във всеки офис на банката, както и е публикувана на интернет страницата на банката и всеки има свободен достъп до нея. Сочи, че към датата на сключване на договора не е имало конкретно и изрично нормативно задължение за банката-кредитор нито за включване на методологията в съдържанието на договора за кредит, нито за изричното изготвяне и посочване на конкретна изчислителна формула и процедура за тежестта на отделните критерии в нея, съобразно която потребителят да може да изчислява размера на променливия компонент на лихвата по кредита, за което при това във всички случаи (дори да е била предоставена такава формула, което е валидно и за актуалните условия при отпускане на кредити

на потребители, които разполагат с изчислителната формула) са необходими и специални знания. Оспорва като неоснователно и твърдението на ищците, че невключването на методологията в съдържанието на договора за кредит или в Общите условия, а съществуването ѝ като отделен вътрешен акт на банката, означавало, че нейното съдържание ставало зависимо от волята на банката, което било предпоставка за неравноправно третиране на потребителите, доколкото в конкретния случай методологията не е била променяна през целия срок на договора и към датата на сключване на договора, такова изискване не е съществувало. Твърди, че сключването на договори за кредит при променлива лихва е допустимо по закон, като съгласно чл. 58 от ЗКИ, при отпускане на кредит банката предоставя безплатно на клиента своите условия по кредита, като в ал. 1 са посочени минималните данни, които следва да бъдат предоставени, включително лихвения процент и условията, при които може да се променя лихвата до пълното погасяване на кредита. Излага, че съгласно чл. 58, ал. 3 от ЗКИ при промяна на лихвения процент или на таксите, банката следва да уведоми клиента по уговорения за това начин, като съгласно ал. 4, когато информацията относно промяната на лихвения процент може да бъде намерена в търговските помещения и на интернет страницата на кредитора, чл. 58, ал. 3 ЗКИ не се прилага. Сочи, че задължението на банката е да посочи условията, а именно начинът, по който се формира дължимата лихва, като това е БЛП плюс индивидуално договорена надбавка, в случая дори - отстъпка. Твърди, че към момента на сключване на договора банката е нямала задължение да обявява самата формула и изчисленията за трансферната цена на ресурса, чието изражение е БЛП. Излага, че за дългосрочните договори за кредит, каквито са ипотечните кредити и в частност договорът за жилищен кредит, е характерно договарянето на променлива лихва, като средство за разпределяне на риска във времето, защото фиксирането на лихвата би довело до поемане на целия риск от евентуални промени в бъдеще само от една от страните, чрез което би се стигнало до определяне на значително по-висок лихвен процент по кредита. Сочи, че по тази причина обичайно кредитополучателите договарят с банките променливи лихви, а не фиксирани. Оспорва твърденията на ищците, че промяната на БЛП зависи изцяло от ответната банка. Твърди, че БЛП изразява трансферната цена на ресурса, приложима за банката, и се влияе от обективно действащи пазарни и

икономически механизми и параметри. Излага, че БЛП е определен съобразно методологията на ответника и зависи от множество финансови, икономически и пазарни фактори, които отчитат условията на финансовите пазари и спецификите на упражняваната от ответната банка дейност. Сочи, че безспорно тези фактори биха могли да повлияят както в посока на увеличаване, така и в посока на намаляване на БЛП. Твърди, че методологията за изчисление на БЛП не е била променяна в нито един момент от действието на договора за кредит. Излага, че е неприложимо и твърдения от ищците допълнителен критерий за определяне на променливия лихвен компонент БЛП чрез предвиждането в методологията на автоматизъм на промяна на лихвата при изменение на лихвообразуващите фактори, без тази промяна да бъде поне констатирана от съответния компетентен орган на банката. Сочи и, че е невярно твърдението, че дискрецията на банката включва самото определяне на размера на БЛП, тъй като същият зависил от обективни фактори. Твърди, че тази дейност не може да става автоматично и на ежедневна база, което би затруднило изключително много както потребителите, така и счетоводните операции по кредита, а се извършва през определени периоди. Твърди, че в случай че тази промяна в БЛП настъпваше автоматично и незабавно след изменението на конкретните външни фактори, това би създавало огромна несигурност и хаос при администрирането на кредитните експозиции и вземането на съответните счетоводни операции, което го прави технически невъзможно и поражда необходимостта от съответното адекватно периодично констатиране и фиксиране размера на БЛП с оглед нормалното администриране на кредитите. Твърди, че след сключването на допълнително споразумение от 29.10.2012 г., когато е уговорена съществена промяна в начина на образуване на приложимия годишен лихвен процент по кредита, както и най-вече с подписването на допълнително споразумение от 25.11.2013 г., когато е уговорено прилагането на нов референтен индекс „Прайм“ за жилищни кредити в евро и впоследствие - с въвеждането на референтния индекс „6-месечен Euribor“ за кредити в евро, с които на практика са отменени или съществено променени клаузите на чл. 3, ал. 5 и чл. 6, ал. 3 от договора за кредит, страните са постигнали изрична, индивидуални и специална договореност относно приложимия размер и начин на определяне на годишния лихвен процент по кредита, поради което след 29.10.2012 г., евентуално след 25.11.2013 г.

клаузите, въз основа на които се определя размера на възнаградителната лихва по кредита са индивидуално договорени и не са неравноправни на основание чл. 146, ал. 1 от ЗЗП. Излага, че промените в процесния период след 29.10.2012 г. до датата на ИМ, са били извършвани на базата на подписани двустранни писмени анекси и споразумения, които ищците сами сочат и описват в исковата си молба. Сочи, че за процесния период лихвата е определена като сбор от плаващ компонент и конкретно посочена надбавка, респ. отстъпка. Твърди, че при подписване на договора като плаващ компонент е избран от страните БЛП за кредити в евро, но с петото споразумение с оглед облекчаване погасяването на кредита за кредитополучателите е въведен референтният лихвен индекс „Прайм“, заменящ БЛП. Излага, че за този индекс „Прайм“ е договорена и подписана конкретна методология - математическа формула за изчисляване на стойността му. Сочи, че формулата използва официални индекси, които са публично оповестени, така че кредитополучателите да могат самостоятелно да изчислят във всеки един момент размера на приложимия лихвен процент по техния кредит, поради което нямало как такава уговорка да се приеме за неравноправна, доколкото отговаря на всички изисквания на закона. Твърди и, чедори - стойностите на индекса „Прайм“ са с постоянно намаляваща величина от създаването му и всъщност преминаването към този индекс е осигурило драстичен спад на лихвата по договора. Излага, че с подписване на последното допълнително споразумение между страните (от 20.07.2015 г.), те са заменили използването на индекса „Прайм“ с друг референтен лихвен индекс „6-месечен EURIBOR“. Сочи, че ноторно известно е, че измененията в индекса „EURIBOR“ не зависят от волята на банката и настъпват обективно за всички страни по кредита. Твърди, че Прилагането на индекса „EURIBOR“ е ставало на база на подписаните анекси и споразумения по взаимно съгласие между страните, а промяната в стойността му е настъпвала независимо от волята на банката и еднакво за всички страни. Излага, че дори ищците да са били потребители, подобна уговорка с използване на независим и обективен индекс нямало как да се приеме за неравноправна. Сочи, че всеки анекс и споразумение по кредита, обхващащи процесния период 12.08.2009 г. - 20.07.2015 г., съдържат конкретни, писмени уговорки между страните по правоотношението, с които те изменят предишната уговорка за лихвата - използвания индекс или размера на фиксираната договорна надбавка, респ.

отстъпка. Твърди, че на базата на установената в страната свобода на договаряне, страните могат по всяко време да изменят предишните си уговорки и да направят нови такива, които ги заместват. Излага, че това не представлява едностранно изменение от банката на лихвата, така че да се налага да се обосновава защо и по каква формула лихвата се променя. Сочи, че при положение, че промяната е извършена по взаимно съгласие, подобно мотивиране на изменението не се явява необходимо. Твърди, че в случая измененията на лихвата в процесния период са направени по взаимно съгласие, в писмена форма, с подписите на всички страни по кредита. Излага, че всяка промяна на лихвата е настъпила или в резултат на промяна на индекса „EURIBOR“, или по взаимно съгласие между страните, поради което са неоснователни всички доводи и твърдения на ищците за неравноправност, неравновесие между техните права и тези на банката, и едностранно изменение. Сочи, че обратно на твърденията на ищците, първоначалният лихвен процент по кредита не е нещо така определено, че после и самите страни да не могат да го изменят по взаимно съгласие. Твърди, че в случая е налице изключението по чл. 144, ал. 2 от ЗЗП и за промяна на лихвата са били налице основателни причини, извън контрола на банката и на кредитополучателите, които са оказали влияние върху цената на паричния ресурс, придобиван от банката и следователно върху стойността на БЛП, която отразявала именно цената на този паричен ресурс. Излага, че нямало нормативно задължение основателната причина за промяна на лихвата да е записана в договора за кредит. Сочи, че е невярно и необосновано твърдението на ищците за неприложимост на изключението по чл. 144, ал. 2 от ЗЗП, доколкото такова нормативно изискване за включване на механизма за промяна на променливия компонент на приложимата към кредита лихва (причини, критерии и комбинацията между тях) в съдържанието на договора, към момента на сключване на договора и към датата на подписване на допълнителното споразумение към него, не е съществувало. Твърди, че в противен случай нямало да има смисъл да се предвиди изричното изключение в чл. 144, ал. 2, т. 1 от ЗЗП. Излага, че ако причината за промяната на условията била записана в договора за кредит, то тази промяна щяла да се извършва на предвидено в договора основание и нямало да има необходимост да се предвижда нормативно изключение от хипотезата на чл. 143, т. 10 от ЗЗП. Сочи, че в случая законодателят е взел предвид обстоятелството, че

съществуват договори за финансови услуги, включително и такива за дълъг период от време, при които няма как да се предвидят още при сключването им всички възможни основателни причини за промяна условията на договора. Твърди, че именно затова е създадено изключението по чл. 144, ал. 2 от ЗЗП. Излага, че в този смисъл следва да намери приложение хипотезата на чл. 144, ал. 2, т. 1 от ЗЗП, съгласно която не представлява неравноправна клауза тази, при която „доставчикът на финансови услуги си запазва правото при наличие на основателна причина да промени без предизвестие лихвен процент, дължим от потребителя или на потребителя, или стойността на всички други разходи, свързани с финансовите услуги, при условие, че доставчикът на финансовата услуга е поел задължение да уведоми за прекратяването другата страна по договора в 7-дневен срок и другата страна има право незабавно да прекрати договора.“. Сочи, че в конкретния случай са налице и двете законови условия и предпоставки за прилагане на изключението по чл. 144, ал. 2, т. 1 от ЗЗП. Твърди, че промяната в размера на лихвата по договора е била резултат от изменение на БЛП и съгласно постигната обща воля между страните в процесния договор и в съответствие с чл. 58, ал. 4 от ЗКИ изменението е надлежно обявено. Сочи и, че друга страна, кредитополучателите са имали възможност да се откажат от договора във всеки един момент, като погасят предсрочно задължението си към банката, изплатят остатъка от главницата и така прекратят договора. Твърди, че клаузите на договора не попадали и под хипотезата на чл. 143, т. 12 от ЗЗП, тъй като в него е предвидена възможност за промяна на лихвата - промяна, която може да бъде увеличаване или намаляване в зависимост от промяната на БЛП, каквото реално е било извършено веднъж – на 16.10.2008 г. Излага, че е налице и изключението по чл. 144, ал. 3, доколкото цената на паричния ресурс се влияе от колебанията на посочените в методологията индекси и курсове. Сочи, че процесният договор за кредит е сделка, имаща за предмет финансови инструменти, чиято цена е свързана с измененията на лихвения процент на финансовия пазар, които са извън контрола на търговеца или доставчика на финансови услуги, поради което тя попада в приложното поле на това изключение. Твърди, че дори да е договорено, че доставчикът на финансови услуги може да променя условията на договора и да променя цената, тази договорна клауза няма да е неравноправна, щом попада в изключението на чл. 144, ал. 3, т. 1 от ЗЗП и касае обективни фактори на

финансовия пазар, намиращи се извън контрола на доставчика. Излага, че доколкото предвидената в договора възможност на банката за едностранна промяна на договорения БЛП, съставляващ цената на предоставяната финансова услуга, е обусловена от обективни факти на финансовия пазар /променени едновременно пазарни условия и лихвена политика, водещи до увеличаване на базовия лихвен процент на банката/, то следва да се приеме за осъществено изключението по чл. 144, ал. 3, т. 1 от ЗЗП. Счита за неоснователен предявеният от ищците отрицателен установителен иск, в частта му, касаеща установяване нищожност на клаузата на чл. 12 от договора за кредит. Сочи, че при настоящите свободни пазарни отношения, всеки търговец има правото да определя по свое усмотрение стойността на отделните услуги, които предлага, поради което те няма как да зависят от определени обективни пазарни индекси, а само от свободната конкуренция. Навежда доводи, че в чл. 12 се декларира, че банката има право да изменя собствената си тарифа, тъй като размерът на възнаградителната лихва е определена в самия договор и в приложимата съответна методология, то още при подписване на договора за кредитополучателите е било ясно, че тази тарифа се прилага само за таксите за преводи на погасителните вноски по кредита, т.е. само по платежни операции, които съпътстват извършването на ежемесечните погасителни вноски. Твърди, че чл. 12 от договора никога не се е прилагал за определяне на възнаградителната лихва по кредита или за валутата по кредита. Излага, че са неправилни и неоснователни са доводите на ищците за неравноправен характер на клаузата на чл. 18, ал. 2 от договора за кредит, регламентираща предпоставките за предсрочна изискуемост на кредита и санкционните последици от настъпването ѝ. Сочи, че правото на банката при определени условия (неизпълнение от страна на кредитополучателите) да направи остатъчната главница по кредита предсрочно изискуема и да лиши кредитополучателите от преимуществото на срока, е законово регламентирана възможност съгласно изричната норма на чл. 60, ал. 2 от ЗКИ, както и на основание чл. 432, ал. 1 от ТЗ. Твърди, че тези законови разпоредби не са дерогирани от специалните нормативни актове като ЗПК и ЗКНИП, поради което процесната договорна клауза априорно не може да бъде предмет на преценка за неравноправност, доколкото просто отразява предвидените в закона правни възможности за кредитора. Излага, че това е и напълно логично, тъй като неблагоприятната последица за

кредитополучателите, изразяваща се в загубата на предимството на срока за изплащане на получения кредит разсрочено на вноски, настъпва само и единствено при тяхно сериозно неизпълнение на основното им задължение към банката кредитор, а именно за редовно погасяване на дължимите вноски по договора за кредит. Сочи, че уговарянето на условия, при които кредиторът има право да обяви кредита за предсрочно изискуем, е допустимо от закона - чл. 432 от ТЗ и чл. 60, ал. 2 от ЗКИ, като постигнатата уговорка в тази насока не попадала в нито една от хипотезите на чл. 143 ЗЗП. Навежда доводи, че предсрочната изискуемост не би могла да настъпи автоматично по начина, предвиден в чл. 18, ал. 2 от договора - като последица единствено от забавата в плащанията на дължимите суми по кредита, ако не е изпълнено изискването за уведомяване на кредитополучателите. Счита, че отсъствието на изискване за уведомяване в текста на чл. 18, ал. 2 от договора, обаче, не прави самата клауза неравноправна и нищожна, а освен това в случая след като е констатирала преустановяване на плащанията по кредита за три последователни вноски, банката- кредитор е изпратила уведомления до ищците-кредитополучатели, че поради неплащане на три последователни вноски за главница, лихви и такси по кредита, счита целия кредит за предсрочно изискуем, които по собствените признания на ищците в т. 1.6. на стр. 2 от ИМ, са получени лично от тях. Излага, че посочените уведомления е посочен изрично размерът на непогасения дълг към датата на отправянето им (21.01.2021 г.), като е видно, че ищците са преустановили плащанията по кредита към 10.07.2020 г. Поради изложеното счита, че клаузата на чл. 18, ал. 2 от договора за кредит не е неравноправна и напълно валидна и обвързваща страните по договора. Твърди, че клаузата на чл. 3, ал. 3 във връзка с разгледания в предходната точка чл. 18, ал. 2 от договора, не противоречи на изискванията за добросъвестност и не е неравноправна по смисъла на чл. 143 във връзка с чл. 146, ал. 1 от ЗЗП, доколкото предвиждала при просрочие или обявяване на предсрочна изискуемост, остатъкът от кредита, до предявяването му по съдебен ред, да се олихвява с договорения лихвен процент, увеличен с наказателна надбавка от 10 % пункта. Излага, че предсрочната изискуемост на кредита е обусловена от забавата на кредитополучателя, т. е. от виновно неизпълнение на задължението за плащане в срок на дължимите погасителни вноски по кредита, поради което е допустимо кредитополучателят да бъде санкциониран за неизпълнението.

Сочи, че в конкретния случай санкционирането е под формата на наказателна надбавка и възлагането ѝ в тежест на неизправните кредитополучатели по никакъв начин не нарушавало изискването за добросъвестност, а също и равновесието между правата и задълженията на кредитора и кредитополучателите. Твърди, че становището на ищците, че клаузата на чл. 3, ал. 3 в обсъжданата част, е нищожна поради обвързаността ѝ с евентуално твърдяните за нищожни клаузи на чл. 3, ал. 5 и чл. 18, ал. 2 от договора за кредит, е необосновано, тъй като клаузата на чл. 3, ал. 5 във връзка с ал. 1 от същия член, по никакъв начин не можело да бъде счетена за нищожна в частта, в която е указан размерът на лихвата към датата на сключване на договора - 6,35 %, който би могъл да бъде евентуално релевантен и за последващия период от развитието на договорното правоотношение. Излага, че поради липса на императивни правила за определяне размера на неустойката и съществуващата свобода на договаряне, начинът, по който страните по договора са уговорили неустойката, съобразен с размера на законната лихва по чл. 86 от ЗЗД, не противоречи на добрите нрави. Соци, че в приложимата към настоящия момент норма на чл. 43 от ЗКНИП липсва легално ограничение относно размера на неустойката при забава на кредитополучателя за заплащане на месечни вноски по кредита. Твърди, че в съдебната практика липсва установен критерий, спрямо който уговорената в договорите за кредит неустойка следва да се приеме за прекомерна и като такава да се прогласи за нищожна поради накърняване на добрите нрави, съгласно чл. 26, ал. 1, предл. 3-то от ЗЗД. Излага, че в едни случаи като критерий за прекомерност на неустойката се определя съотношението ѝ с претърпените от кредитора вреди, а в други-съотношението ѝ с размера на основното задължение, чието изпълнение тя обезпечава. Соци и, че са налице случаи, при които като критерий за прекомерност на неустойка за неизпълнение на парично задължение е приет размера на обезщетението по чл. 86 от ЗЗД, възлизащо на законната лихва. Счита, че уговорената в чл. 3, ал. 3 от договора неустойка съответства на изискванията па закона, размерът ѝ не е прекомерен и не накърнява добрите нрави, с нея не се нарушава изискването за добросъвестност и не се засяга баланса между правата и задълженията на потребителите и търговеца, поради което тази клауза не е неравноплавна, а е валидна и надлежно обвързва страните по договора. Оспорва като неверни и недоказани твърденията и доводите на ищците за

нищожност на сключените осем допълнителни споразумения към договора за кредит от 16.10.2007 г., като счита, че тези допълнителни споразумения и всички клаузи в тях са валидни и равноправни, с тях се договорят облекчени и като цяло много по-благоприятни за кредитополучателите условия за реструктуриране и погасяване на кредитните задължения, отколкото те биха ползвали без наличието на тези допълнителни споразумения, четири от които са подписани (от страната на кредитора) от дружество-цесионер „***“ АД /„***“ АД съгласно валидно сключени договори за несия с първоначалния и настоящ кредитор, за които кредитополучателите са уведомени с подписването на първото допълнително споразумение от 12.08.2009 г. и с допълнително споразумение от 25.11.2013 г., както и с нотариална покана, връчена им на 21.01.2021 г. (чието получаване те признават с ИМ). Излага, че на 06.12.2007 г. е сключен договор за цесия между ответната банка и „***“ АД, с който вземането по процесния договор за кредит е прехвърлено от банката на факторинговото дружество, като с последваща цесия от 25.01.2013 г., вземането е било прехвърлено обратно па ответната банка. Сочи, че за времето между двете цесии, между кредитополучателите и първоначалния цедент (банката) и първоначалния цесионер („***“ АД) са сключени четири допълнителни споразумения към договора за кредит. Твърди, че длъжниците са били уведомени от банката, като предходен кредитор (цедент) по първата цесия и упълномощен цесионер по втората цесия, съобразно изискването на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД, за извършените цесии, с едно общо уведомление за прехвърляне на вземания, връчени им чрез нотариална покана на 21.01.2021 г., чието получаване ищците признават. Излага, че неуведомяването от стария кредитор („***“ АД) по втората цесия за нея е и релевантно, доколкото не се твърди от страна на ищците, че след цесията са извършвани плащания към стария кредитор, които да не са били зачетени като погасителни към дълга. Сочи, че на 12.08.2009 г., 10.09.2010 г., 17.09.2011 г. и на 29.10.2012 г. ищците са встъпили в допълнителни споразумения по договора за кредит с новия кредитор - „***“ АД, с които са признали актуалния размер на задълженията и са реструктурирали дълга. Твърди, че в споразуменията са уговорени периоди на облекчено погасяване и преференциални лихви по кредита, намалени спрямо първоначално уговорените, както и условия, след изтичането на преференциалния период. Излага, че със споразуменията страните изрично са приели, че всички

разпоредби на договора за кредит остават в сила, доколкото не противоречат на договореното със споразуменията. Оспорва възраженията и доводите на ищците, че с първия договор за цесия на цесионера е прехвърлено само вземане, поради което той не бил встъпил в правата на цедента по основния договор за кредит и не е бил легитимиран да договаря по допълнителните споразумения. Сочи, че правната уредба на цесията по чл. 99 и сл. от ЗЗД разкрива нейната същност като договор между кредитора по едно облигационно правоотношение и трето за правоотношението лице, встъпващо като нов кредитор, по силата на който вземането преминава върху цесионера и тази замяна на кредитора има действие за длъжника от уведомяването му от цедента. Твърди, че макар длъжникът да не е страна по прехвърлянето на вземането, то има ефект върху неговата правна сфера, в аспект, че новият кредитор може да иска изпълнение от него, което той е длъжен да удовлетвори. Излага, че в този смисъл се постига резултат аналогичен на активната субективна новация, като при договора за цесия става промяна в субектите на облигационното правоотношение. Сочи, че това разбиране, а и анализът на уговорките в конкретния договор за цесия от 06.12.2007 г., че вземанията се прехвърлят ведно с всички обезпечения, привилегии и други принадлежности - чл. 1 от същия договор, с конкретните параметри по договорите за кредит - чл. 2, и със задължение новият кредитор да се впише, респ. да се извърши отбелязване по вписаните ипотeki и залози (чл. 6), ни води до извода, че са прехвърлени всички права по договора за кредит, като възможността за прехвърляне на права, а не само на вземания, се приема от правната доктрина и съдебната практика. Поради изложеното намира, че новият кредитор, встъпвайки в правоотношението по договора за кредит, е могъл валидно да договаря по допълнителни споразумения и те обвързват страните, в случай че са налице всички основания за тяхната действителност. Твърди, че във връзка със сключените с първоначалния цесионер („***“ АД) 4 допълнителни споразумения, че по смисъла на чл. 2, ал. 5, т. 1 от ЗКИ (в редакции към датата на сключване на договорите за цесия) изискването за притежаване на лиценз за банка от БНБ се отнася за дейността по публично привличане на влогове и други възстановими средства, но не и към дейността по чл. 2, ал. 1 от същия закон - предоставяне на кредити или друго финансиране за своя сметка и на собствен риск. Излага, че отпускането на заеми със средства, които не са набрани чрез публично

привличане на влогове или други възстановими средства, може да се извършва и от финансова институция, различна от кредитна институция - банка, съгласно чл. 3, т. 3 от ЗКИ. Сочи, че от вписванията в публичния Търговски регистър става ясно, че „***“ АД (понастоящем заличен търговец, чието предприятие е придобито чрез вливане от ответната банка), е имал, като част от заявления предмет на дейност, предоставяне на финансови услуги на потребители, включително потребителски кредити със собствени средства. Поради изложеното намира, че доколкото се касае за предоставяне на кредити със собствени средства, а не такива, набрани от публично привличане на влогове, не се е изисквало лицензиран като банка на финансовата институция и тя е могла валидно да договаря по кредитни съглашения. Счита, че по отношение на процесите допълнителни споразумения не се прилага чл. 366 от ЗЗД. Твърди, че чл. 366 от ЗЗД следва да се тълкува заедно с чл. 365 от същия закон, който дава определението за спогодба. Твърди, че нито от съдържанието на допълнителните споразумения, нито от останалите представени по делото доказателства може да се направи извод, че с подписването им страните са разрешили съществуващ или избегнали бъдещ спор между тях. Излага, че договорът за кредит от 2007 г. е действителен договор и това не се отрича от ищите. Сочи, че ищите не твърдят, че договорът за кредит от 2007 г. като цяло е „непозволен“, каквото е специалното основание за нищожност на договора за спогодба по чл. 366 от ЗЗД. Твърди и, че с допълнителните споразумения страните не са се споразумявали относно действието на разпоредби от сключен между страните договор, а са договаряли промяна в неговите параметри - срок, лихва, размер на вноса и др.под. Поради изложеното счита, че разпоредбата на чл. 366 от ЗЗД, на която се позовават ищите, е изцяло неприложима в конкретния случай. Оспорват като неоснователни предявените искове, в частта им относно установяване на неправомерност, респ. нищожност на клаузите на: параграф IV от Допълнително споразумение от 12.08.2009 г.; чл. 3, ал. 1 от Допълнително споразумение от 10.09.2010 г.; чл. 4, ал. 1 от Допълнително споразумение от 17.09.2011 г.; чл. 3, ал. 1 от Допълнително споразумение от 29.10.2012 г.; чл. 3, ал. 3 от Допълнително споразумение от 25.11.2013 г.; чл. 2 и чл. 3 от Допълнително споразумение от 25.07.2014 г.; чл. 3, ал. 1 от Допълнително споразумение от 06.08.2014 г.; и чл. 3, ал. 1 от Допълнително споразумение от 20.07.2015 г., както и свързаните с тях други клаузи от тези

допълнителни споразумения, касаещи капитализирането на лихви и други просрочени суми към редовната главница, квалифицирано от ищците като евентуално допуснат от страна на банката неразрешен анатоцизъм. Сочи, че с процесните договорни клаузи не е уговорено неразрешено капитализиране и начисляване на лихви върху изтекли лихви, респективно същите клаузи не противоречат на закона, в лицето на диспозитивната норма на чл. 10. ал. 3 от ЗЗД. Твърди, че процесните клаузи от осемте допълнителни споразумения са идентични и в най-общ план предвиждат включване на изискуеми и неплатени на падежите парични задължения по кредита, включително възнаградителни лихви и такива за просрочие (неустойки), като част от редовната главница по кредита, доколкото кредитополучателите не са в състояние да ги платят незабавно и наведнъж, и съответно начисляване на възнаградителни лихви и върху тази част от така оформената обща главница. Излага, че по отношение на процесните договорни клаузи между страните е постигнато индивидуално съгласие за прилагане на този начин за реструктуриране на кредита, като тези клаузи са индивидуално договорени по смисъла на чл. 146, ал. 1 във връзка с ал. 3 от ЗЗП, във взаимен интерес, не са част от общи условия, не противоречат на императивни законови разпоредби, нито накърняват морала и добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. 3-то от ЗЗД, както неправилно твърдят ищците. Сочи, че евентуално твърдяното към днешна дата несъгласие от страна на ищците, не е било заявено към момента на подписване на процесните осем допълнителни споразумения, не са налице искания или възражения от тяхна страна, свързани с този начин на реструктуриране на кредита, като същият е погасяван, макар и нередовно, в размерите, установени в съответните подписани от ищците погасителни планове въз основа на цитираните допълнителни споразумения към договора за кредит. Твърди, че лихвата е едно акцесорно право - съществува дотолкова, доколкото съществува и главното право на вземане или т.нар. вземане за главница и същото се погасява с по-кратката 3-годишна давност в сравнение с главното вземане. Излага, че в случая кредитното задължение по процесния договор за кредит се изплаща стандартно разсрочено на анюитетни вноски, включващи част от вземането за лихва и част от това за главница, така че на всяка падежна дата е налице изискуемост за плащанията не само на главница, а и на лихвата. Сочи, че при неплащане на падежа се поражда и задължение за начисляване и

плащане на наказателна лихва (неустойка). Твърди, че забавеното изпълнение и на тези задължения, от своя страна, също се явява основание за промяна на възникналото по силата на договора кредитно правоотношение било чрез разваляне на сделката, било чрез обявяване на кредита за предсрочно изискуем и за създаване на предпоставки за кредитополучателите да възникне задължение за по-ранно връщане на остатъка от получената в заем сума в сравнение с първоначално договореното. Излага, че по тази причина е логично при системно неизпълнение и банката, и длъжниците да желаят да предотвратят описаните по-горе негативни варианти в развитието на отношенията помежду им и да сключат споразумение, с което чрез взаимни отстъпки да се запазят интересите и на двете страни, като се създаде възможност за цялостно редовно изпълнение на договора за кредит. Сочи, че сред възможните отстъпки от този тип е възможността страните да се съгласят дължимите и изискуеми лихви и неустойки вместо да се платят от длъжника незабавно, да се считат за суми, отпуснати като нов, допълнителен кредит по смисъла на чл. 430 от ТЗ и респективно, на тази база, плащането им да се отложи и разсрочи във времето. Твърди, че това, от своя страна, променя техния характер и изключва възможността да се говори за начисляване на лихва върху лихва. Излага, че забрана за реструктуриране на кредита по начина, предвиден с процесните клаузи от осемте допълнителни споразумения, т.е. чрез капитализиране на лихва, не се съдържа нито в закона, нито в действащата към тяхното сключване Наредба № 9 от 03.04.2008 г. на БНБ за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск. Сочи, че уговорената капитализация на лихви в процесните клаузи на осемте допълнителни споразумения към договора за кредит, чрез включване на дължимите лихви с настъпил падеж в непадежиралата главница, е допустима, съгласно свободата и автономията на договарянето по чл. 9 във връзка с чл. 10. ал. 3 от ЗЗД и действащата към този момент редакция на Наредба № 9 от 03.04.2008 г. на БНБ, в която липсва забрана между страните да бъде уговорена възможност за капитализиране на лихви. Твърди, че клаузите на чл. 1 от Допълнително споразумение от 12.08.2009 г.; чл. 2, ал. 1 от Допълнително споразумение от 10.09.2010 г.; чл. 2, ал. 1 от Допълнително споразумение от 17.09.2011 г.; чл. 2, ал. 1 от Допълнително споразумение от 29.10.2012 г.; чл. 2, ал. 1 от Допълнително споразумение от 25.11.2013 г.; чл.

2, ал. 1 от Допълнително споразумение от 06.08.2014 г.; и чл. 2, ал. 1 от Допълнително споразумение от 20.07.2015 г., в които страните са констатирали какъв е размерът на дълга на кредитополучателите, по своята правна природа представляват вид ненаименован установителен договор, който е допустим и е насочен единствено към установяване на действителното правно положение между страните по договора за банков кредит. Излага, че в този смисъл, няма пречка страните да сключат такъв договор с присъщите му облигационноправни последици - декларативно, установително и регулиращо действие. Сочи, че е безспорно е, че процесните оспорвани клаузи от тези осем допълнителни споразумения, касаещи начина на определяне на договорната възнаградителна и наказателна лихва, капитализирането на начислени и неплатени на падежа договорни лихви към главницата, начина на погасяване на кредита, и останалите промени на параметри по кредитното правоотношение, са индивидуално договорени между страните, което изключвало тяхната неравноправност. като взаимните права и задължения на страните по тях са били изпълнявани безпроблемно и без възражения от тях. По отношение твърденията на ищците за наличие на неразрешен анатоцизъм в рамките на процесното кредитно правоотношение сочи че в настоящия случай е налице хипотезата, при която е налице едно лихвоносно задължение, което обаче не се погасявало на падежа, като не можейки или не искайки да плати, длъжникът договарял капитализиране на лихвите за изтеклия период, като по този начин възниквала една нова главница, върху която лихви ще се начисляват на общо основание. Твърди, че този последващ договорен анатоцизъм, който не е същински, не може да се разглежда като забранен и към настоящия момент, доколкото по своето естество представлява една обективна новация на парично задължение. Излага, че именно подобна хипотеза се има предвид и е била уредена в разпоредбите на цитираната по-горе Наредба № 9 от 03.04.2008 г. на БНБ, която имала за цел да облекчи длъжника при ликвидните му затруднения за погасяване на падежиралите задължения по кредита, които по същество обективно се новират. Сочи, че това е напълно допустим от правната уредба способ за реструктуриране на задълженията по договор за кредит поради затрудненията от страна на кредитополучателя да ги погасява, поради което в конкретния случай не може да се приеме, че е налице анатоцизъм. Твърди, че в чл. 13 от Наредба № 9 е дефинирано преструктурирането на рискови

експозиции (носещи риск от загуби), между които попадат и кредитите, както и условията за това. Твърди, че в ал. 1 на чл. 13 е посочено, че една експозиция се счита за преструктурирана, когато първоначалните условия на споразумението са изменени чрез даване на отстъпки от банката към длъжника, предизвикани от влошаване на финансовото му състояние, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълният размер на дълга, които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства. Излаг, че в конкретния случай банката е предоставила сериозни и реални отстъпки на кредитополучателите чрез предоставяне на периоди на облекчено погасяване на кредита, договорено разсрочване общо с не повече от 2 години на период на срока за плащане на главницата и/или лихвите, както и дори намаление на лихвените нива, въпреки данните за влошено финансовото състояние на длъжниците и риска за събиране на главницата и лихвите по кредита в тази връзка. Сочи, че алтернативата на неключването на тези допълнителни споразумения при тези условия би била обявяване предсрочна изискуемост на кредита и предприемането на действия по принудително събиране на дълга чрез осребряване на имущество на ищците, респ. изнасяне на публична продан на ипотекираните недвижими имоти, което им е било спестено. Оспорва като неоснователни и необосновани твърденията и доводите на ищците за наличие на нищожни клаузи в подписаните от тях осем допълнителни споразумения и неразрешен анатоцизъм във връзка с извършените преструктурирания на задълженията им. Твърди, че оспорените клаузи на сключените осем допълнителни споразумения представляват преструктуриране на просрочените задължения на кредитополучателите, каквото е допустимо съгласно действащата към процесния период Наредба № 9 от 03.04.2008 г. на БНБ. Излага, че понастоящем този специфичен проблем е регламентиран в подзаконовия нормативен акт „Насоки на БНБ за управление на необслужвани и преструктурирани експозиции“, приети на основание чл. 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и в изпълнение на делегацията, съдържаща се в Регламент (ЕС) № 575/2013. Сочи, че в Приложение № 5 към нормативния акт (приложено за сведение към настоящия отговор) изрично е предвидено, че добавянето на просрочени задължения/лихви към главницата е възможна мярка за преструктуриране. Твърди, че този способ представлява преструктуриране на просрочени задължения, вкл. и за лихви чрез добавянето им към неизплатеното салдо по главницата, които следва да се изплащат по

устойчива разсрочена програма. Излага, че такъв начин на реструктуриране е допустим и разрешен съгласно Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014, Делегиран регламент (ЕС) № 2018/171, Директива № 2013/36/ЕС, част от нормите на които европейски нормативни актове делегират на Европейския банков орган (ЕБО) да приеме и цитираните насоки. В т. 4 на Приложение № 5 от „Насоките“ изрично е посочено, че „капитализацията на просрочени задължения/лихви представлява реструктуриране на просрочени задължения и/или начислени лихви за просрочени задължения чрез добавянето на тези неизплатени суми към неизплатеното салдо по главницата...“. В условията на евентуалност, счита, че спрямо тази част от исковите претенции на ищците следва да намери приложение чл. 294, ал. 2 от ТЗ, според която норма лихва върху лихва може да бъде начислявана при условие, че е уговорена, като в случая съгласието на ищците е дадено конкретно с подписването на осемте допълнителните споразумения. Счита за приложима цитираната законова разпоредба, доколкото по аргумент от чл. 287 от ТЗ банковият кредит е търговска сделка. Твърди и, че ищците са използвали средствата от кредита развиване на своята търговска и професионална дейности и по-специално - ищецът Н. Н. в качеството му на управител, съдружник, акционер и едноличен собственик на капитала съответно на: ЕТ „***“, „***“ ООД; „***“ АД; „***“ ЕООД; „***“ ООД; „***“ ЕООД; „***“ ЕООД; „***“ ЕООД; „***“ ЕООД и „***“ ЕООД, което потвърждавало търговския характер на процесната кредитна сделка Излага, че въпреки добавянето на неплатените на падежа лихви към главницата, като цяло процесните допълнителни споразумения предоставят по-благоприятни условия за ищците, доколкото се предоставя намален размер на лихвата по кредита (по чл. V и чл. VI от Допълнително споразумение от 12.08.2009 г.; чл. 5, ал. 2 и чл. 7 от Допълнително споразумение от 17.09.2011 г.; чл. 4, ал. 3 и чл. 5 от Допълнително споразумение от 29.10.2012 г.; чл. 4, ал. 3 и чл. 5 от Допълнително споразумение от 25.11.2013 г.; чл. 4, ал. 3 и чл. 5 от Допълнително споразумение от 06.08.2014 г.; и чл. 4, ал. 3 и чл. 5 от Допълнително споразумение от 20.07.2015 г.), гратисни периоди, през които не се плащат вноски по главница, реструктуриране на просрочена лихва и главница, с което е избегнато начисляването на лихви за просрочие. Счита, че Банката-кредитор е положила усилия да даде възможност на ищците да

обслужват редовно кредита и им е съдействала за да се предотврати принудително изпълнение върху имотите, служещи за обезпечение, и/или върху други техни активи. Сочи, че всяко от тези осем споразумения е сключвано не по желание и инициатива на кредитора, а след подаване на нарочна молба от кредитополучателите. Твърди, че оглед тези обстоятелства и отстъпки от страна на банката, считаме, че въпреки капитализацията на неплатените лихви, положението на ищците щеше да бъде значително по-лошо, ако тези споразумения не бяха сключвани, тъй като те нямаше да получат облекчителни периоди и по-ниска лихва, а върху неплатените в срок задължения по кредита щеше да бъде начислявана лихва за просрочие. Излага, че дори да се приеме, че от страна на банката е било извършено неправомерно капитализиране на лихви, това не означавало, че задължението за тези неплатени на съответния падеж възнаградителни лихви е престанало да съществува. Твърди, че тези валидно начислени, неплатени на падежа лихвени задължения са били дължими и изискуеми, именно в качеството им на лихви, а евентуално недължими са били начислените върху тези лихви, вече в качеството им па главница, нови допълнителни възнаградителни лихви. Излага, че с осемте споразумения не е договорено опрощаването им, а добавянето им към главницата, и ако това добавяне бъде счетено за нищожно, сумите няма да са дължими като главница, но ще са дължими като лихви. Поради изложеното моли съда да отхвърли предявения иск.

В проведеното по делото о.с.з. ответникът не изпраща представител.

В нарочна писмена молба моли съда да отхвърли предявения иск като неоснователен и доказан и да му присъди разноски.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, и по вътрешно убеждение, прие за установено от **фактическа страна** следното:

Между страните не се спори, а и се установява от приобщените по делото доказателства, че между *** АД и ищците по делото е сключен Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г. , по силата на който на ищците е отпуснат кредит в евро за закупуване на 2 бр. апартаменти и едно студио в гр. София в размер на 260 000 евро при годишен лихвен процент в размер на БЛП за жилищни кредити в евро, намален с 0,35 пункта.

Видно е от договора, че: към момента на сключването му БЛП на банката за жилищни кредити в евро е бил в размер на 6,35%; че съгласно чл. 3, ал. 5, базовият лихвен процент на банката не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните; че Банката уведомява кредитополучателя за новия размер на БЛП и датата, на която той е в сила чрез обявяването им на видно място в банковите салони; че съгласно чл. 4, ал. 3 в случай, че по време на действие на договор, Банката промени БЛП за жилищни кредити, размерът на погасителните вноски, определен в ал.1 се променя автоматично, в съответствие с промяната, за което Кредитополучателят с подписване на настоящия договор, дава своето неотменимо и безусловно съгласие; че в чл. 3, ал. 3 е предвидено, че „при просрочие на дължимите погасителни вноски както и при предсрочна изискуемост на кредита, кредитополучателят дължи лихва в размер на сбора от лихвата за редовна главница, договорена за съответния период на издължаване на кредита, съгласно ал. 1, плюс наказателна надбавка от 10 пункта; че съгласно чл. 6, ал. 3 „в случай, че по време на действие на процесния договор банката промени БЛП за жилищни кредити, размерът на погасителните вноски, определен в ал. 1 се променя автоматично, в съответствие с промяната, за което Кредитополучателят, с подписване на настоящия договор, дава своето неотменно и безусловно съгласие; че съгласно чл. 12 от Договора, „банката запазва правото си по време на действие на настоящия договор да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които БПБ АД прилага при операциите си, като Измененията в тарифата влизат в сила от деня на приемането им от компетентните банкови органи и са задължителни за страните по настоящия договор; че съгласно чл. 18, ал. 2 от Договора „при неиздължаване на три последователни месечни погасителни вноски, изцяло или частично, целият остатък от кредита се превръща в предсрочно и изцяло изискуем, считано от датата на падежа на последната вноска. Изискуемостта настъпва без да е необходимо каквото и да е волеизявление на страните.

Установява се от приложеното по делото Споразумение от 12.08.2009 г към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., сключен между ищците и „***“ АД, че страните са се договорили, че към датата на сключване на споразумението задължението на ищците възлиза на 263908,12 евро, от които 717,40 евро просрочена главница;

6507,57 евро просрочена лихва; 255813,36 евро – евро редовна главница и 869,77 евро редовна лихва.

От приложеното по делото Допълнително споразумение от 16.09.2010 г. към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., сключен между ищците и „***“ АД, се установява, че страните са се договорили, че към датата на сключване на споразумението задължението на ищците е: 0,16 евро просрочена главница; 822,92 евро просрочена лихва; 2,56 евро просрочени такси и 262773,06 евро редовна главница.

Установява се от приложената по делото /л.93/ молба от ищците е, че същите са отправили искане да бъде реструктуриран процесния договор за кредит, посредством намаляване на месечната погасителна вноска, като е изготвен и нов погасителен план.

Приобщено като доказателство по делото е и Допълнително споразумение от 17.09.2011 г. към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., сключен между ищците и „***“ АД, от който се установява, че страните са се договорили, че към датата на сключване на споразумението задължението на ищците е: 1936,88 евро просрочена лихва; 10,23 евро просрочени такси и 273094,89 евро редовна главница.

От приложената по делото /л.108/ молба от ищците се установява, че същите са отправили искане да бъде реструктуриран процесния договор за кредит, посредством намаляване на месечната погасителна вноска, като е изготвен и нов погасителен план..

Видно е от Допълнително споразумение от 29.10.2012 г. към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., сключен между ищците и „***“ АД, че страните са се договорили, че към датата на сключване на споразумението задължението на ищците е: 3,06 евро просрочена главница; 4795,37 евро просрочена лихва; 860,41 евро просрочени такси и 275551,75 евро редовна главница.

Установява се от приложената по делото /л.127/ молба от ищците е, че същите са отправили искане да бъде реструктуриран процесния договор за кредит, посредством намаляване на месечната погасителна вноска, като отново е изготвен нов погасителен план.

От представеното по делото Допълнително споразумение от 25.11.2013 г. към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., сключен между ишците и ****“ АД, се установява, че страните са се договорили, че към датата на сключване на споразумението задължението на ишците е: 2415,49 евро просрочена лихва; 854,88 евро просрочени такси; 415,20 просрочени плащания по застраховки и 281923,29 евро редовна главница.

Видно е от приложената по делото /л.150/ молба от ишците е, че същите са отправили искане да бъде реструктуриран процесния договор за кредит, посредством намаляване на месечната погасителна вноска, като отново е изготвен нов погасителен план.

Приобщено като доказателство по делото Допълнително споразумение към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., се установява, страните по делото са се договорили, че се съгласяват да се прекрати действието на въведеното облекчено погасяване на кредита, считано от подписване на споразумението. Договорено е и: че върху дълга се натрупва начислената, но непогасена през периода на облекченото погасяване лихва, за което ишците дават своето съгласие; че от датата на подписване на споразумението върху общия размер на дълга се начислява годишна лихва, равна на договорената между страните за периода след изтичане на действащия към момента период на облекчено погасяване на дълга; че с прекратяването на периода на облекчено погасяване на дълга банката, изготвя нов погасителен план, неразделна част от допълнителното споразумение, за което кредитополучателят е уведомен.

Установява се от приложената по делото /л.167/ молба от ишците е, че същите са отправили искане да бъде реструктуриран процесния договор за кредит, посредством намаляване на месечната погасителна вноска, като отново е изготвен нов погасителен план.

От приложеното по делото Допълнително споразумение от 06.08.2014 г. към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., сключен между ишците и ****“ АД, че страните са се договорили, че към датата на сключване на споразумението задължението на ишците е: 5051,62 евро просрочена лихва; 24,16 евро просрочени такси и 284017,46 евро редовна главница.

Приобщено като доказателство по делото е и Допълнително споразумение от 20.07.2015 г. към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., сключен между ищците и ****“ АД, от който се установява, че страните са се договорили, че към датата на сключване на споразумението задължението на ищците е: 1095,35 просрочена главница; 8685,03 евро просрочена лихва; 44,99 евро просрочени такси и 288606,80 евро редовна главница.

Установява се, че на 12.08.2015 г. е изготвен нов погасителен план по процесния Договор.

Видно е от представения по делото Договор за прехвърляне на вземания по Договори за кредит, че ****“ АД в качеството си на цесионер и Юробанк и Еф Джи България АД по делото в качеството си на цедент са сключили договор на 06.12.2007 г. по силата на който банката е прехвърлила на *** всички свои вземания по договори за потребителски и жилищни кредити, предоставени от банката на клиенти, изброени в Приложение №1, Приложение №1а, Приложение №2 и приложение №2а към договора, сред които е и дълга на ищците.

От представения по делото Договор за прехвърляне на вземания по Договори за кредит се установява, че ****“ АД в качеството си на цедент и ответника по делото в качеството си на цедент са сключили договор на 25.01.2013 г. по силата на който *** е прехвърлила на Банката всички свои вземания по договори за ипотечни кредити /потребителски и жилищни кредити/, изброени в Приложение №1, сред които е и дълга на ищците.

Видно е от представената по делото Покана- Уведомление до ищцата Д. Г. Н., че Банката е обявила предсрочната изискуемост на Договора за кредит и е отправила покана до ищцата да заплати сумата от 261 979,80 лева.

Установява се от приложеното по делото Банково удостоверение от 03.02.2021 г., че дългът на ищците към 02.02.2021 г. е както следва: обща сума в размер на 259040 евро, от които: 254991,56 евро просрочена главница; 2926,32 евро просрочени лихви по редовна главница и 1122,82 евро – просрочени лихви при просрочия;

От приобщеното по делото Банково удостоверение от 18.11.2021 г. се установява, че дългът на ищците към 17.11.2021 г. е в общ размер на

305574,04 евро, от които: 35311, 92 евро – просрочена главница; 792,88 евро- просрочени лихви; 219679,64 евро – съдебни вземания за главници; 14052,18 евро- съдебни вземания за лихви; 3478,26 евро- законови лихви; 13380,91 евро- съдебни вземания за лихви и 36922,64 евро съдебни вземания за разноси.

От представеното Удостоверение за настоящ адрес се установява, че ищецът Н. М. Н. е с настоящ адрес в гр. Плевен.

Представено като доказателство по делото е и извлечение от сметката на ищцата в на *** АД в периода от 26.10.2007 г. до 19.04.2022 г.

Приобщено като доказателство по делото е Банковото досие на ищцата в на *** АД, вкл. и: договор за учредяване на ипотека в полза на *** АД; първоначален погасителен план; Методология на Юробанк и ЕФ Джи България за определяне на базисни лихвени проценти.

Представени по делото са и“ промени в нивата на БЛП за ипотечни кредити на Пощенска Банка“, в които е посочено как се променят същите.

Приобщено като доказателство по делото е и Приложение № 5- възможни мерки по реструктуриране, в които са посочени мерките по реструктуриране.

От представените по делото извлечения от ТР се установява и в колко фирми участва ищецът по делото.

По делото е изготвена и изслушана ССЕ, която съдът кредитира като обективно и компетентно дадена и неоспорена от страните по делото. От заключението на същата се установява, че на 16.10.2007 г. между *** АД, от една страна, в качеството му на кредитодател и Н. М. Н. Д. Г. Н. е сключен договор за кредит, обезпечен с ипотека с номер HL 26154, по силата на който е отпуснат кредит от 260 000 евро при годишен лихвен процент, който се сформира от стойността на БЛП на банката за жилищни кредити в евро, намален 0,35%; че към датата на договора същият е бил 6,35%; че при просрочие на вноските по договора се дължи лихва в размер на сбора на лихвата за редовна главница и наказателна надбавка от 10 пункта; че разрешеният и отпуснат размер на кредита е 260 000,00 евро, усвоени на 26.10.2007 г. по сметка на Д. Н.; че за обезпечаване вземанията на банката-кредитор по кредита е учредена договорна ипотека върху трите недвижими имоти, закупени с кредитния лимит, съгласно Нотариален акт № 137, том II,

рег. № 4689 от 17.10.2007 г., нот. дело № 304/2007 г. на нотариус с рег. № 526 от Нотариалната камара, подновена на 04.10.2017 г.; че към договора са сключени няколко допълнителни споразумения, в които е имало клауза, съгласно която страните са се съгласили, че всички задължения посочени в споразуменията като просрочени суми се преоформят служебно от кредитора и се капитализират към главницата; че в споразуменията са уговорени периоди на облекчено погасяване и преференциални лихви по кредита, намалени спрямо първоначално уговорените, както и условия, след изтичането на преференциалния период; че във връзка с промяна на БЛП, индекс Прайм и 6 месечен Юрибор, както и на база подписаните дои.споразумения този лихвен процент е променен по време на действие на договора, както в посока на увеличаване, така и в посока на намаление, поради което размерът на месечната вноса, в частта ѝ за дължимата лихва, е променяна от банката според предвидената в чл. 3, ал. 5 и чл. 6, ал. 3 от договора за кредит, възможност за промяна на променливата база на приложимия лихвен процент; че начина по който е формулиран въпроса от ищеца, относно определението като „ЕДНОСТРАННА” промяна на лихвеният процент е с правна насоченост; посочени са в експертизата и стойностите на БЛП за евро и БЛП за лева на ответната банка за периода от датата на отпускане на кредита до 25.11.2013 г., както и за целия период от сключването на договора за кредит до датата на ИМ (02.12.2021 г.); че комитетът по управление на активите и пасивите (КУАП) е органът на Банката, отговорен за първоначалното определяне и следващи промени в размера на БЛП; че БЛП се определя съгласно Методология, която макар и да е публикувана на сайта на банката през 2010 г., е била действаща за целия период на прилагане на БЛП и не е била променяна (в тази връзка е приложен протокол от 2005 г. за въвеждането на БЛП); че методологията е публикувана през 2010 г., защото тогава за пръв път е създадено нормативно задължение на банките да направят това; че съгласно действащата методология, БЛП се определя като сбор от: трансферна цена на ресурса и буферна надбавка; че трансферната цена на ресурса представлява цената на ресурса (в процентно изражение), на която банката оценя, че би могла да привлече ресурс от депозитори и външни финансираня при равни други условия, и се влияе (формира) от: пазарните (бенчмаркови) лихвени мерители- Софибор, Юрибор, Либор (в зависимост от валутата на кредита). При кредити в евро се

следи тримесечния Юрибор. Прилага се 3-месечен Юрибор, защото това е средно-претеглената срочност (дюрация) на ресурсната база на банката, привлечена от физически лица и некредитни институции на местния пазар; рисковата премия, приложима за Банката при привличане на финансов ресурс. Относно рисковата премия, бих искала да уточня, че тя представлява минимално изискуемата премия (над възвръщаемостта от инвестиция в безрисков актив), която кредиторите търсят, за да бъдат компенсирани за риска, който поемат. Факторите, които влияят върху рисковата премия, са оценката за кредитоспособността на финансовата система; както и ликвидността и достъпът до финансиране като цяло на финансовите пазари. Количествени мерители, които изразяват рисковата премия, приложима за банката, са 5Y CDS на България, CDS на Гърция и CDS на Юробанк. Прилага се 5Y CDS (а не например 10Y CDS), защото 5 години е обичайната (среднопретеглената) срочност на външните финансираня на Банката, както и защото 5Y CDS е най-ликвидният и репрезентативен измерител на рисковата премия. Що се отнася до CDS на Гърция и CDS на Юробанк, те се прилагат за банката по чисто икономически причини — защото Банката е с гръцки акционер и ползва финансиране от финансовата група на Юробанк. В тази връзка, започналата гръцка фискална криза се транслира бързо върху гръцката финансова система, довеждайки до внезапно спиране на достъпа до външно финансиране на гръцките банки и техните местни поделения и оскъпявайки цената на ресурса на банките с гръцка собственост. През 2011 г. гръцкият CDS се задържа трайно над 10% (1000 б.т.), като през определени периоди достига рекордни стойности над 30%-50%; директните нелихвени разходи на Банката по привличания паричен ресурс — минимални задължителни резерви /МЗР/, фонд за гарантиране на влоговете в банките /ФГВБ/ и др.; че буферната надбавка изразява оценката под формата на лихвена премия на нивото на риска при най-кредитоспособните клиенти и освен това абсорбира временните пазарни сътресения в лихвените нива в размер до 0.50% /на годишна база/; че това означава, че КУАП променя стойността на БЛП, когато съвкупното изменение на всички компоненти е повече от 0.50%; Допълнителни уточнения относно компонентите на БЛП: Компонентите на БЛП се прилагат адитивно; промените в тях се прилагат кумулативно и на нетна база (т.е. когато промените са в противоположна посока, те се компенсират). КУАП следи количествено отклоненията и взема

решения за промяна в БЛП при трайни изменения в компонентите на съвкупна база. Що се отнася до вноската във ФГВ, тя е определена в Закона за гарантиране на влоговете в банките и е 0.50% от депозитната база за предходната година, като се е увеличавала ежегодно в абсолютна сума. Що се отнася до бенчмарковата лихва (в случая тримесечния Юрибор), това е само един от индикаторите, който оказва влияние върху трансферната цена на ресурса. Той участва в пълния си размер. Същото се отнася и до количествените мерители на рисковата премия. От своя страна, разходът за МЗР е директен нелихвен разход, който се определя на база на пропуснатата полза от заделените и неинвестирани 10% от средства, привлечени от депозити от клиенти. Той е в правопрпорционална връзка с трансферната цена на ресурса; Стойности на БЛП: Всички стойности и промени в БЛП, както и извлечения от решенията на КУАП, въз основа на които те са извършени, са видни от предоставена справка за движението на БЛП, изготвена от секретаря на КУАП. Причини за извършените промени в БЛП: че в таблица Table of BIR increases.xls са посочени промените в БЛП и кореспондиращите промени в тримесечния Юрибор, 5Y CDS на България и CDS на Гърция, като от тях е видно, че банката е имала основание дори за по-голямо увеличение на лихвения процент, отколкото всъщност е извършено; че от годишните финансови отчети, качени на сайта на банката, се вижда, че нарастват просрочените кредити, поради което е нараствала оценката под формата на лихвена премия на нивото на риска при най-кредитоспособните клиенти; че от началото на 2011 г. започва ново покачване на бенчмарковите лихвени проценти в еврозоната: 3M Euribor се покачва с 47 б.т. (от 1.01% към 31/12/2010 до 1.48% към 14/06/2011-датата на промяна на БЛП), а ЕЦБ взема решение за увеличение на основната си лихва с 25 базисни точки на 13/04/2011; че относно намаляването на БЛП през 2012 г., тогава започва плавно намаляване на бенчмарковите лихвени проценти в Еврозоната, а в същото време нивата на гръцките CDS се запазват на изключително високи нива — значително над 10%, оказвайки натиск върху достъпа до финансиране и цената на ресурса, като не позволяват да се извърши по-голямо намаление; че връзката с гръцкия CDS —*** АД е дружество с гръцки капитал; че Гръцката финансова криза се отразява на банките с гръцки капитал посредством: 1) внезапно спиране на достъпа до външно финансиране на гръцките банки и техните локални поделения — този ресурс трябва да се

замести от други източници на значително по-висока цена поради по-високия кредитен риск; 2) цената на привлечения ресурс от местния депозитен пазар се увеличава значително, поради по-високата рискова премия, която изискват депозантите от банките с гръцки акционерен капитал. Индикатори за 1) и за 2) за рисковата премия на банката е гръцкият 5г. CDS - той е обективен пазарен индикатор, пу бликува се от Bloomberg. През 2011 г. гръцкия CDS се задържа трайно над 10%, като през определени периоди достига рекордни стойности над 30%-50%; Лихвеният процент на ЕЦБ влияе върху Euribor, а от там — и върху БЛП. Данни за ЕЦБ могат да се установят от следният линк: <http://www.ecb.europa.eu/stats/monetary/rates/html/index.en.html> Колона Fixed Rate Tenders /Fixed rate/ ирпредставя исторически данни за Референтния лихвен процент/Refi-rate/На ЕЦБ; че годишната премийна вноска за ФГВ е определена в Закона за гарантиране на влоговете в банките, като 0.50% от влоговата база; Посочено е и какви са годишните премийни вноски за ФГВ за периода 2007г.-2014г.; че КУАП взема решения за промяна в стойността на БЛП при трайни изменения в тези индикатори на съвкупна база; че извлечения от съответните протоколи от заседания на КУАП не били предоставени на ВЛ; че измененията в индикаторите се прилагат адитивно; промените в тях се прилагат кумулативно и на нетна база (т.е. когато промените са в противоположна посока, те се компенсират); че показателите са обективно съществуващи, защото са измерими, независещи от волята на Банката, и за тях има публично оповестена информация, тоест има налична информация за всички показатели; посочени са в експертизата и промените в БЛП на жилищни кредити в лева през процесния период; че в процесния договор е посочено че при промяна на БЛП на банката, съобразно методологията на Банката, автоматично ще се промени размерът на месечната погасителна вноска, в съответствие с промяната. В случая промяната е ставала в посока увеличаване, както и в посока намаление. За определени периоди е въвеждана и фиксирана годишна лихва съобразно договорките в сключените допълнителни споразумения; че в договора е посочено, че договорната лихва е сбор от Базовия лихвен процент на Банката за евро, валиден за съответния период на начисляване на лихвата намален с договорна надбавка 0,35 пункта, към датата на сключване БЛП е бил 6%. /6,35-0,35/; че БЛП е референтен лихвен процент по договорите за кредит, които се прилага при кредити с плаваща лихва. Договорната лихва се състои от постоянна

величина - надбавката и БЛП, който се променя съобразно компонентите на база на които се образува; че БЛП на ***“ АД се определя съгласно Методология на Банката за определяне на базисни лихвени проценти, която се прилага от Банката за всички отпуснати от Банката кредити, при които като референтен лихвен процент се използва БЛП. Методологията се оповестява публично на интернет страницата на Банката, както и на публично място в търговските офиси; че от Методологията на Банката е видно, че БЛП представлява сбор от трансферна цена на ресурса и буферна надбавка; че трансферната цена на ресурса представлява цената на ресурса (в процентно изражение) и се влияе (формира) от Пазарните (оенчмаркови) лихвени мерители - Софибор, Юрибор, Либор (в зависимост от валутата на кредита), рисковата премия, приложима за Банката при привличане на финансов ресурс и директните нелихвени разходи на Банката по привличания паричен ресурс — минимални задължителни резерви /МЗР/, фонд за гарантиране на влоговете в банките /ФГВБ/; че всички по-горе индекси са оповестени и приложими на международните финансови пазари; че Буферната надбавка пък изразява оценката под формата на лихвена премия на нивото на риска при най-кредитоспособните клиенти и освен това абсорбира временните пазарни сътресения в лихвените нива в размер до 0.50% /на годишна база/. Комитетът по управление на активите и пасивите на Банката (КУАП) е органът на банката, който следи количествено отклоненията и взема решения за промяна в БЛП при трайни изменения на посочените по-горе компонентите на съвкупна база. От методологията не става ясно през разглеждания период как отделните компоненти са влияли и с каква тежест са разглеждани в определянето на БЛП; че не може да се установи определена колерация между отделните компоненти, техния коефициент на тежест и влиянието върху БЛП; че тримесечния Софибор започва разглеждания период на стойност 4,98% на 03,09,2007 г. и приключва с понижение до 0,1540 %, кумулативното понижение е -4,826 % 5 годишен кредитен суап България - този пазарен показател е със стойност -0,34 % на 03,09,2007 г. се повишава до 1,957 на 15,03,2016 г., кумулативно повишение със 1,617 % на 5 годишен кредитен суап Гърция - този пазарен показател е със стойност 0,10 % на 03,09,2007 г. и се повишава до 17,31 на 15,03,2016 г., кумулативно повишение със 17,21 %; че минимални задължителни резерви на БНБ - В Наредба №21 е регламентирано, че изискуемите МЗР за депозити

от чужбина се намаляват от 10 % на 5% - тоест остават непроменени за целият период; че вноски за фонд гарантиране на влоговете в банките - съгласно действащия закон за гарантиране на влоговете всяка банка прави вноска във фонда равняваща се на 0,5% от среднодневния обем на депозитите за дадена финансова година; че буферната надбавка - показателя, който се определя от компетентния орган на банката и през целия период носи стойност до 0,5%; че Нормативно определените със закони и наредби са 2 от показателите, а именно: Минималните задължителни резерви и Вноските във фонда за гарантиране на влоговете в банките; че пазарните механизми влияят върху останалите показатели - Софибор, CSD на България и на Гърция; че от методологията на банката става ясно, че компетентният орган е КУАП, като в същата няма точно определена формула, от която да става ясно какви са тежестите на отделните показатели. КУАП разглежда факторите на пазарите на финансовите показатели, като излиза с различни становища относно размер на БЛП. Именно тези фактори влияят върху решението на КУАП. Следва да се има предвид, че кумулативното изменение на компонентите е около 20 %, а повишаването на БЛП на Банката е от 7% през 2007 г. на 10,25 % през 2012 г., т.е. кумулативното му изменение е 3,25% /значително по-малко като процент/. Посочени в ССЕ са и стойностите на индекса „Прайм“ за евро и „Прайм“ за лева на ответната банка за периода 25.11.2013 г. - 20.07.2015 г.; че предмет на Методология за определяне на референтен лихвен процент (ПРАЙМ) по потребителски и жилищно-ипотечни кредити е установяване и регламентиране начина на определяне на референтен лихвен процент ПРАЙМ на ***, както и начина на функциониране и последваща промяна на ПРАЙМ; че по същество ПРАЙМ е референтен лихвен процент по договорите за потребителски и жилищно-ипотечни кредити на физически лица, по които Банката и клиентите са се съгласили да се прилага ПРАЙМ; че той е променлив лихвен процент - прилага се при кредити с променлива лихва; че ПРАЙМ е диференциран по приложими валути (лева и евро), както и по степен на обезпеченост (за обезпечени и за необезпечени кредити); че ПРАЙМ се определя по конкретно посочена формула в методиката, в която са отразени следните параметри и показатели: тегло на депозити от домакинства; 1 w; тегло на капитал 2 w; лихвен процент по депозити на домакинства; R минималните задължителни резерви в %; MRR; разход за фонд за гарантиране на влоговете в банките в %; DGF; безрисков лихвен

процент, приложим за България; RFR рисково тегло; RW корекция за промяна на пределната цена на ресурса. МСА; че при промяна на ПРАЙМ; че Банката уведомява клиентите по начина, уговорен в конкретния договор за кредит; че извършените промени на индекс „Прайм“ са в посока намаление, като същите са приети при обективни и съществени промени в пазарните и икономическите условия за съответния период. Те се влияят от колебанията/измененията на борсовия курс /индекс и/или размера на лихвения процент на референтните парични пазари, както и други финансови показатели; че начислената по договора лихва напълно съответства на договорените проценти в договора и доп.споразумения; че погасени по кредита са 212 101,72 евро, с които експертизата изчислява дълга към датата на подаване на ИМ 02,12,2021 г. при следните условия: първоначален погасителен план за усвоена главница от 260 000 евро; срок за погасяване 384 вноски, договорна лихва - БЛП намален с 0,35 % - общо 6% годишно; - годишна такса управление 0,3% върху размера на непогасената главница; месечна вноска от 1524,59 евро; наказателна лихва просрочие - 16 % /6%+10%/; без капитализация на просрочени задължения - без такси администриране на просрочен дълг; че в тази хипотеза с извършените плащания ще бъдат погасени вноски с падежи от 26,11,2007 г. до 26,11,2018 г. изцяло и частично от вноската с падеж 26,12,2018 г. само договорна лихва; че ищеца не разполага със сигурна и реалистична информация за бъдещи промени на пазарните условия и международната икономическа и пазарна конюнктура във връзка с финансовия риск при отпускане на ипотечни кредити и придобиване на финансов ресурс за отпускане на такива кредити за период от 30 години напред, чрез която информация и знания да може прогнозира как ще се променя БАП на банката за кредити в евро или в лева, индекс „Прайм“ за евро или индекс „EURIBOR“ за такъв период, респективно банката няма как да предостави такава сигурна информация преди сключването на договора за кредит на своите клиенти; че методологията за определяне на БЛП е публикувана на интернет страницата на банката и всеки потребител има достъп до нея; че от отговора на поставените задачи, се установява, че за анализ на всички показатели съгласно Методиката за определяне на БЛП, са необходими специални знания, анализират се различни данни и след кумулирането и изчислението им се взема решение за промяна в посока намаление или увеличение на БЛП; че в методиката за

определяне на БЛП липсва конкретна формула, но следва да се има предвид, че кумулативното изменение на компонентите е около 20 %, а повишаването на БЛП на Банката е от 7% през 2007 г. на 10,25 % през 2012 г., т.е. кумулативното му изменение е 3,25% /значително по-малко като процент/.БЛП зависи от определени финансови, икономически и пазарни фактори, по които се осъществява отчитане на финансовите пазари и спецификите на дейността на банката; че през процесният период, на база тези фактори БЛП се е увеличавал и намалявал; че хромията на БЛП касае обективни фактори на финансовия пазар, намиращи се извън контрола на банката; че относно индекса Прайм — в банката има подписана конкретна методология, в която е залегнала математическа формула за изчисляване на стойността на този индекс; че най-общо тази формула използва официални индекси, които са публично оповестени; че формулата за изчисление е математически сложна и потребителят не е в състояние да се справя с този анализ; че в периода на олихвяване на база на индекса „Прайм“, се констатира намаляване на същият, поради което е намалявала и договорната лихва по процесният договор.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и съобразявайки становището на страните, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Предявеният иск е допустим. За ищците е налице правен интерес от търсената защита срещу ответника, доколкото същите се домогват да докажат, че част от клаузите в Договора за ипотечен кредит са нищожни, като противоречащи на ЗЗПр.

За неоснователни съдът намира твърденията на ответника, че искът е недопустим, доколкото между страните е образувано г.д. № 11624/2021 г. по описа на СГС и именно там същите могат да направят възраженията си за нищожност на отделни клаузи по договора. Действително ищците са могли да въведат и в образуваното производство възраженията си за нищожност на отделните клаузи по договора. Нито ЗЗП, нито ГПК е предвидил ограничение на начина, по който потребителите могат да се защитят и да искат обявяване на отделни клаузи за нищожни. Страните сами избират реда, по който да защитят правата си, поради което и настоящият иск не е недопустим и следва да бъде разгледан по същество.

Съгласно §. 13, т. 1 от ДР към ЗЗП потребител по смисъла на закона е

физическо лице, което придобива стока или услуга, които не са предназначени за професионалната му дейност, а съгласно § 12 от ДР към ЗЗП финансова услуга е свързана с дейността на кредитна институция, като отпускане на кредити, в това число и потребителски. С оглед на изложеното съдът приема, че съществуващото между страните договорно правоотношение от 16.10.2007 г. попада под обхвата на ЗЗП и закона за потребителския кредит (ЗПК), в редакцията им към момента на сключване на договора. Ищците усвояват кредит от финансова институция за текущи нужди, което ги прави потребители на финансова услуга. За неоснователни съдът намира твърденията на ответника, че ищците нямат качеството на потребители, доколкото средствата от кредита не са използвани за потребителски нужди. Доказателства в тази насока не са представени. Обстоятелството, че ищецът Н. участва в редица дружества не води до извод, че средствата от кредита са използвани за нуждите на търговските дружества. Твърдението, че закупените със средствата от кредита жилища и се отдават под наем е останало недоказано в настоящето производство. С оглед на изложеното съдът приема, че ищците имат качество на потребител.

Съгласно разпоредбата на чл. 143 от ЗЗП неравноправна клауза в договор, сключен с потребител, е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя, като са посочени 17 примерно изброени неравноправни клаузи. Същите, съобразно разпоредбата на чл. 146, ал. 1 от ЗЗП, са нищожни, с изключение на тези, които са индивидуално уговорени, а предвид алинея 2 на чл. 146 от ЗЗП – не са индивидуално уговорени клаузите, които са изготвени предварително и поради това потребителят няма възможност да влияе върху съдържанието им, особено в случаите на договор при общи условия. Когато търговецът или доставчикът твърди, че определено условие от договора е индивидуално уговорено, тежестта за доказването пада върху него – чл. 146, ал. 4 от ЗЗП.

По отношение на наведените твърдения за нищожност на разпоредбата на чл.3 ал.5 и чл.6, ал.3 съдът намира следното

Съгласно чл. 3, ал. 1 от договора за кредит е предвидено, че годишната лихва по кедита е в размер на БЛП на БПБ за за жилищни кредити в евро,

валиден за съответния период на начисляване на лихвата, намален с 0,35 пункта, като към момента на сключване на Договора БЛП на БПБ е 6,35 %. В ал. 5 на същата разпоредбата се посочва, че БЛП се определя от банката и не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните. Съответно в чл. 6, ал. 3 от договора за кредит се предвижда, че ако банката променя БЛП, размерът на погасителните вноски, се променя автоматично, за което кредитополучателят дава своето неотменимо и безусловно съгласие. От анализа на тези разпоредби в договора за кредит, настоящият състав приема, че чл. 3, ал. 5 и чл. 6, ал. 3 от договора за кредит са неравноправни по смисъла на чл. 143, т. 11 от ЗЗП, тъй като предвиждат възможност банката да изменя едностранно и неограничено размера на дължимата годишна лихва чрез едностранна промяна на БЛП по непосочени и неясни критерии в договора за банков кредит.

На първо място, никъде в договора за кредит не се съдържа дефинитивна клауза, която да разяснява понятието "базов лихвен процент", за да могат кредитополучателите, при подписването на договора, да се запознаят със значението му и да са наясно, какви са условията и критериите, които формират БЛП, а оттук и дължимата възнаградителна лихва. Следователно само на това основание едностранната промяна от страна на банката на БЛП е въз основа на непредвидено в договора основание, тъй като стойността на БЛП е променлива величина, определяна от орган на банката и променяща се от фактори, които не са били определени към момента на подписване на договора за кредит, и които се приемат за осъществени само въз основа на вътрешни актове на банката, съставени от нейни органи.

На второ място, в договора за кредит не се съдържат никакви клаузи за метода на изчисляване на БЛП и условията, при които той може да се променя.

Следва да се посочи, че самото договаряне на променлива лихва по принцип не противоречи на закона. Предвидената в чл. 58 от ЗКИ възможност за договаряне на променлива лихва, обаче не изключва приложението на чл. 143, т. 11 от ЗЗП, квалифициращ като неравноправна уговорката, която позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно условията на договора въз основа на непредвидено в него основание. Напротив, чл. 58, ал. 1, т. 2 от ЗКИ изрично предвижда

задължение за банката да предостави в писмена форма на клиентите си метода за изчисляване на лихвата, както и условията, при които може да се променя лихвата до пълното погасяване на кредита. Както се посочи, в процесния случай липсват данни за метода за изчисляване на БЛП, както и условията, при които може да се променя лихвата до пълното погасяване на кредита, които да са били предоставени на кредитополучателите в писмен вид при сключване на договора за кредит, така както изисква чл. 58 от ЗКИ. Обявяването на БЛП в банковите салони и на интернет страницата на банката, не покрива изискването за уведомяване по смисъла на чл. 58, ал. 1, т. 2 от ЗКИ. В договора не са предвидени, каквито и да е било критерии, условия и фактори, при които банката има право едностранно да променя БЛП. Следователно уговореното право в спорните клаузи на договора банката едностранно да променя лихвата по кредита и промяната да става задължителна за кредитополучателите, попадат изцяло в хипотезата на чл. 143, т. 11 от ЗЗП, а именно позволяват на търговеца едностранно да променя условията на договора въз основа на непредвидено в него основание. По този начин спорните клаузи създават значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя.

Ответникът не доказва, че е изпълнил изискванията на чл. 58, ал. 1, т. 2 от ЗКИ и е предоставил безплатно и в писмена форма на кредитополучателите метода за изчисляване на лихвата, както и условията, при които може да се променя лихвата до пълното погасяване на кредита. Простото изявление, съдържащо се в договора, че банката може да променя по всяко време и по свое усмотрение променливия компонент от договорения лихвен процент, не представлява нито "метода за изчисляване на лихвата", нито "условията, при които може да се променя лихвата" по смисъла на чл. 58, ал. 1, т. 2 от ЗКИ. Отделно от това, разпоредбата на чл. 58 от ЗКИ, в редакцията ѝ към датата на сключване на договора за кредит, не съдържа облекчения ред на новата алинея 4 от 2010 г., а нищожността на една уговорка се преценява към момента на нейното сключване. Основание, да се изключи приложението на чл. 143, т. 11 от ЗЗП като се приеме, че посочените клаузи не са неравноправни, е същите да са индивидуално уговорени съгласно чл. 146, ал. 1 и 2 от ЗЗП. Ответникът носи тежестта да докаже, че клаузите са индивидуално уговорени – чл. 146, ал. 3 от ЗЗП. По делото обаче не се представиха доказателства същите да са индивидуално договорени. Спорно е

обаче доколко може да се говори за наличие на индивидуални договорки по отношение на липсващо съдържание на договора. Не може липсата на договорени в договора за банков кредит основания, позволяващи на банката да променя БЛП, а оттук и лихвата по договора, да е в резултат на индивидуално договаряне. Но независимо от изложеното, не се доказва от ответника, предоставена възможност на кредитополучателите да направят осъзнат избор към момента на сключване на договора въз основа на предоставена им информация за възможните неблагоприятни за тях последици от евентуално произволно изменение на лихвения процент от страна на банката без каквито и да било ограничения, без посочен метод и без дефинирана основателна причина, както и без задължение за банката да уведоми кредитополучателите в 7-дневен срок и без право на последните да се откажат от договора. Съдът намира, че по делото не е установено фактически произволно, още по-малко недобросъвестно изменение на лихвата от страна на банката, но в случая релевантно е по какъв начин са договорени процесните клаузи свързани с БЛП, а не поведението на едната от страните по договора след неговото сключване.

С оглед на горното, настоящият съдебен състав приема, че процесните разпоредби на чл. 3, ал. 5 и чл. 6, ал. 3 от договора за кредит, са неравноправни по смисъла на чл. 143, т. 11 от ЗЗП и като такива са нищожни на основание чл. 146, ал. 1 от ЗЗП, вр. с чл. 26, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД.

Съдът намира, че е налице и нищожност на разпоредбата на чл. 3, ал. 3 от договора, уреждаща начина на формиране процента на лихвата за забава към момента на сключването му, тъй като противоречи пряко на разпоредбата на чл. 33, ал. 2 от ЗПК, която гласи, че когато потребителят забави дължимите от него плащания по кредита, обезщетението за забава не може да надвишава законната лихва, тоест 10.00 %. В настоящия случай наказателната лихва се формира от размера на редовната лихва по кредита плюс наказателна надбавка, която към датата на сключване на кредита е 16 %, поради което се явява и необосновано високо обезщетение или неустойка, противоречащо на ЗПП.

Що се касае до искането съдът да обяви за нищожна като противоречаща на ЗЗП разпоредбата на чл. 12, ал. 1 от Договора, съдът приема следното:

В разпоредбата на чл. 12, ал. 1 от Договора, е предвидено, че банката

запазва правото си по време на действие на договора да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които прилага при операциите си. Измененията влизат в сила от деня на приемането им от съответните банкови органи и са задължителни за страните по договора.

Иначе казано, цитираните клаузи от Договора, регламентират правото на кредитора да променя едностранно размера на базовия лихвен процент на основания, които не са предвидени в договора и при липса на отнапред ясна и конкретна методология или формула, която да е била сведена до знанието на потребителя и да е разбираема за него, поради което се явява и неравноправна клауза по смисъла на чл. 143, от ЗЗП.

По отношение на направеното искане да се обяви за нищожна като противоречаща на ЗЗП разпоредбата на чл.18, ал.2 от Договора, предвиждаща, че при неплащането на три последователни месечни вноски изцяло или частично целият остатък от Договора за кредит се превръща в предсрочно и изцяло изискуем, считано от падежа на последната вноска, без каквото и да е волеизявление на страните, съдът приема следното:

С оглед задължителните указания по тълкуването на чл. 60, ал. 2 от Закона за кредитните институции по т. 18 от ТР № 4/2013г. от 18.06.2014г. по тълк. дело № 4/2013г. на ВКС, ОСГТК, фактическият състав, пораждащ възможността кредитора да получи предоставена главница по кредит преди изтичане на уговорен в полза на длъжника срок налага позоваване на две предпоставки: обективен факт, уговорен като основание за едностранно изменение на договора, и упражнено от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем с изявление, достигнало до длъжника. Настоящият съдебен състав счита, че при вземания по договор за кредит с кредитор финансова институция по смисъла на чл. 3 ЗКИ, съдържащ клауза за предсрочна изискуемост при неплащане на определен брой вноски, предсрочната изискуемост не настъпва автоматично, а е необходимо преди подаване на заявлението кредиторът да е уведомил длъжника, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, и това волеизявление трябва да е достигнало до длъжника. Срокът за изпълнение на задължението е съществен елемент от съдържанието на договора за кредит, поради което за промяната му е необходимо не само наличие на договорна клауза, но и изявление на правоимащия /кредитор/, че се възползва от това право и

обявява задълженията за предсрочно изискуеми. Постигнатата в договора предварителна уговорка, че при неплащане на определен брой вноски или при други обстоятелства кредитът става предсрочно изискуем и без да уведомява длъжника кредиторът може да събере вземането си, не поражда действие, ако банката, съответно финансовата институция, изрично не е заявила, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, което волеизявление да е достигнало до длъжника - кредитополучател. В този смисъл е и Решение № 3 от 17.04.2019 г. на ВКС по т. д. № 1831/2017 г., II т. о., ТК/ , в което се приема, че предсрочната изискуемост на вземането по договор за заем за потребление по чл. 240 от ЗЗД, уредена в нормата на чл. 71 от ЗЗД, представлява преобразуващо право на кредитора за изменение на договора, което се упражнява с едностранно волеизявление, което обаче следва да достигне до насрещната страна и поражда действие, ако са били налице обективните предпоставки за предсрочната изискуемост, уговорени в договора или предвидени в закона. Поради което самата клауза не е нищожна, а такава, която ако не се е сбъднало определено условие няма да породи действие. С оглед на изложеното съдът намира, че в тази си част искът е неоснователен.

Що се касае до искане за обявяване за нищожни на сключените между страните допълнителни Споразумения, тъй като при същите е налице анатоцизъм съдът приема следното:

При извършване на проверка за наличие на неравноправност на клаузите следва да бъде съобразено и даденото в практиката на ВКС разрешение, че уговорката в допълнителните споразумения към договор за кредит за прибавяне към размера на редовната главница на просрочени задължения за лихви, върху които се начислява възнаградителна лихва, представлява анатоцизъм по смисъла на чл. 10, ал. 3 от ЗЗД, който е допустим само при уговорка между търговци – чл. 294, ал. 1 от ТЗ /решене по т. д. № 1504/2018 г. на ВКС, 2-ро т. о. /. Следва да бъде съобразено и обстоятелството, че когато отделна клауза от договор, сключен с потребител, е неравноправна и поради това нищожна, по реда на чл. 146 от ЗЗП, спогодбата основана на такава клауза също е нищожна по смисъла на чл. 366 от ЗЗД.

Установява се от приложената по делото ССЕ, че със сключените допълнителни споразумения към Договора за кредит е извършено

преструктуриране на дълга, като е предвидено останалата просрочена главница, лихва, такси, застраховки и комисионни да се капитализират към главницата. Върху формирания нов размер на дълга са начислявани възнаградителни и наказателни лихви, което обосновава извод, че подписаните между страните споразумения са нищожни и поради нарушаване на забраната за анатоцизъм, на основание чл. 26, ал. 4 от ЗЗД и чл. 10, ал. 3 от Наредба № 9/2008 г., поради което и искът като основателен в тази си част следва да се уважи.

Така мотивиран, съдът намира, че ищците по делото са установили, че разпоредбите на чл.3, ал.3, чл.3, ал.5 и чл.12, както и сключените допълнителни споразумения са нищожни, като противоречащи на ЗЗП и ЗЗД, поради което иска в тази му част следва да се уважи.

Като неоснователна претенцията за прогласяване на нищожна на разпоредбата на чл.18, ал.2 от Договора следва да бъде оставена без уважение.

С оглед изхода на спора и двете страни имат право на разноски. След компенсация на дължимите между страните разноски в полза на ищците следва да се присъдят разноски в размер на 875 лева на основание чл.78, ал.1 ГПК.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между **ищците** Н. М. Н., ЕГН *****, с настоящ адрес: гр. Плевен, ул. „***“ № 12, ет. 3, ап. 10 и Д. Г. Н., с ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ж.к. *** № 3, 374, ап. 5 и **ответника** *** АД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, представлявано от П.Д. и Д.Ш., че клаузите на чл. 3, ал. 3, чл.3, ал. 5, чл. 6, ал. 3, чл. 12 от Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г. „ на основание чл. 124 от ГПК във вр. с чл. 143 от ЗЗП, вр. с чл. 26 от ЗЗД, във вр. с чл. 366 от ЗЗД **са нищожни като неравноправни клаузи.**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между **ищците** Н. М. Н., ЕГН *****, с настоящ адрес: гр. Плевен, ул. „***“ № 12, ет. 3, ап. 10 и Д. Г. Н., с ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ж.к. *** № 3,

374, ап. 5 и **ответника** ****"АД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, представлявано от П.Д. и Д.Ш., че Споразумение от 12.08.2009 г., Допълнително споразумение от 16.09.2010 г. към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., Допълнително споразумение от 17.09.2011 г., Допълнително споразумение от 29.10.2012 г., Допълнително споразумение от 25.11.2013 г. към Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., са нищожни, на основание чл. 26, ал. 4 от ЗЗД и чл. 10, ал. 3 от Наредба № 9/2008 г.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Н. М. Н., ЕГН *****, с настоящ адрес: гр. Плевен, ул. „****“ № 12, ет. 3, ап. 10 и Д. Г. Н., с ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ж.к. *** № 3, 374, ап. 5 срещу ****"АД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, представлявано от П.Д. и Д.Ш. иск с правно основание: чл. 124 от ГПК във вр. с чл. 143 от ЗЗП, вр. с чл. 26 от ЗЗД, във вр. с чл. 366 от ЗЗД с искане за прогласяване на нищожността на чл. 18, ал. 2 от Договор за кредит за покупка на недвижим имот № HL26154 от 16.10.2007 г., като неоснователен

ОСЪЖДА ****"АД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, представлявано от П.Д. и Д.Ш. да заплати на Н. М. Н., ЕГН *****, с настоящ адрес: гр. Плевен, ул. „****“ № 12, ет. 3, ап. 10 и Д. Г. Н., с ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ж.к. *** № 3, 374, ап. 5 сумата от 875,00 лева, представляващи сторените по делото разноси, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от съобщаването му на страните, пред Плевенски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____